

Debesuota, šilčiau.
Saulė teka 5:43, leidžiasi 6:09.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co. Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LVII

Price 10c

Chicago, Ill. — Penktadienis, Kovo-March 27 d., 1970 m.

Kaina 10c

73

MAŽAI VILČIU SUSITARTI DĖL BERLYNO

AMERIKOS LĖKTUVAI KAMBODIJOJ

Nauja valdžia uždarė komunistams uostą

SAIGONAS. — Karinė vadovybė Vietname paskelbė, kad pirmą kartą Amerikos lėktuvai apšaudė raketomis ir apmetė bombomis Kambodijos teritorijoje esančius komunistų dalinius, kurie iš Kambodijos sunkia artilerijos ugnimi apšaudė pietų vietnamiečius, mūšyje netoli Kambodijos sienos, apie 60 mylių į šiaurės vakarus nuo Saigono. Tai pirmas "oficialus" amerikiečių aviacijos puolimas Kambodijoje po princo Sihanouko nuvertimo. Kambodijoje buvo uždaryta Lenkijos ambasada.

Kambodijos vyriausybė uždarė Sihanoukville uostą, per kurį Kinijos laivai gabendavo komunistams ginklus, amuniciją ir maistą. Iš to uosto keliai, vadinami "Sihanouko takais" eina tiesiog į Pietų Vietnamą, į komunistų stovyklas. Manoma, kad apie 80% viso karinio komunistų tiekimo eidavo per Kambodiją. Uosto uždarymas gali turėti nemažą reikšmę komunistų dalinių aprūpinimui.

Kambodijos vyriausybė atšaukė su Kinija padarytą prekybos sutartį, pagal kurią buvo tiekiami komunistams ginklai. Kambodijoje sustiprinta propaganda prieš nuverstą "valstybės vadą" Sihanouką. Valdžia platina fotografiją, kur Sihanoukas matomas su buvusiu Indonezijos prezidentu Sukarno ir su nušautu buvusiu Pietų Vietnamo diktatorium Diem Dinh. Jie visi trys fotografijoje stebi nuogą šokęją.

Sovietų "Pravda" ilgame straipsnyje įspėja, kad Sihanouko nuvertimas galės turėti rimtų pasekmių. Indonezijos padėtis galinti komplikuočiai ir gali turėti neigiamą įtaką visai tarptautinei atmosferai. "Pravda" tvirtina, kad naujas Kambodijos režimas buvo pastatytas Amerikos slaptos CIA agentūros, nes Amerika nepritarsu pajangiai Sihanouko linijai. "Pravda" sakosi gavusi įspūdį, kad Amerikai negana įsivelti į karą Vietname, ji norinti tą karą išplėsti į Laosą ir į Kambodiją.

Kambodijos vyriausybės šaltiniai sako, kad Sihanoukas iš Maskvos savo motinai karalietnei Kossamak atsiuntęs laišką, kuriame pakartojami premjero Kosygyno jam pasakytą žodžiai, jog dešiniojo sparno laimėjimas Kambodijoje neabejotinai priverstų šiaurės Vietnamą pradėti karą prieš Kambodiją.

Kambodijos policija ir patys gyventojai, piktai nusiteikę prieš visus vietnamiečius, verčia juos "važiuoti namo". Jau daug vietnamiečių, gyvenusių Kambodijoje, išvažiavo į Pietų Vietnamą.

Viet Congas slapta organizuoja Sihanouko rėmėjus į "išlaisvinimo armiją". Kambodija, vakarų korespondentų teigimu, gali sudaryti komunistams kietą rėšutą. Nors kariuomenės eilėse yra tik 35,000 vyrų, tačiau Kambodija turi apie 100,000 vyrų stiprumo savisaugos dalinių, kurie esą geriau ginkluoti už kariuomenę, nes jų ginklai susideda iš pagrobto komunistams skirtų šunų.

Kambodijoje nemažai kalbama apie monarchijos panaikinimą ir respublikos paskelbimą. Greičiausia bus pakeisti ir visi gyvenviečių vardai, surišti su nuverstu princu, kaip Sihanoukville.

WASHINGTONAS. — Prezidentui senato vadai jau pranešė, kad mažai yra vilčių, kad senatas patvirtintu teisėją Carewell į Aukščiausią Teismą.

IŠ VISO PASAULIO

SAIGONAS. — P. Vietnamo prezidentas Thieu pareiškė amerikiečiams studentams, "Young Americans for Freedom" organizacijos nariams, kad jis nieko taip nenorėtų, kaip demonstruoti kartų su amerikiečiais prieš karą. Jis irgi esąs karo priešininkas. Ką jauni amerikiečiai užmiršta, yra — kas tą karą veda ir plečia ir kas tik ginasi ir gina laisvę ir demokratiją.

SAN YADRO. — Visame Meksikos pasienyje milicija sulaukė amerikiečių hipius ir siunčia juos atgal. Prieš Velykas daug jaunų hipių bando patekti į Guaymas ir Mazatlano kurortus. Hippiai, kurie nori gauti leidimą įvažiuoti, turi palikti pasienyje savo "kasas". Su ilgais plaukais įleidžiami tik suaugusių priežiūroje jaunuoliai.

PORTADOWN. — Šiaurinėje Airijoje tik kariuomenės įsikišimas užbaigė muštynes tarp katalikų ir protestantų. Buvo išdaužyta nemažai langų, policijos vadas sužeistas ir trys asmenys suimti. Muštynės įvyko po katalikų susirinkimo, kurį bandė išardyti protestantai.

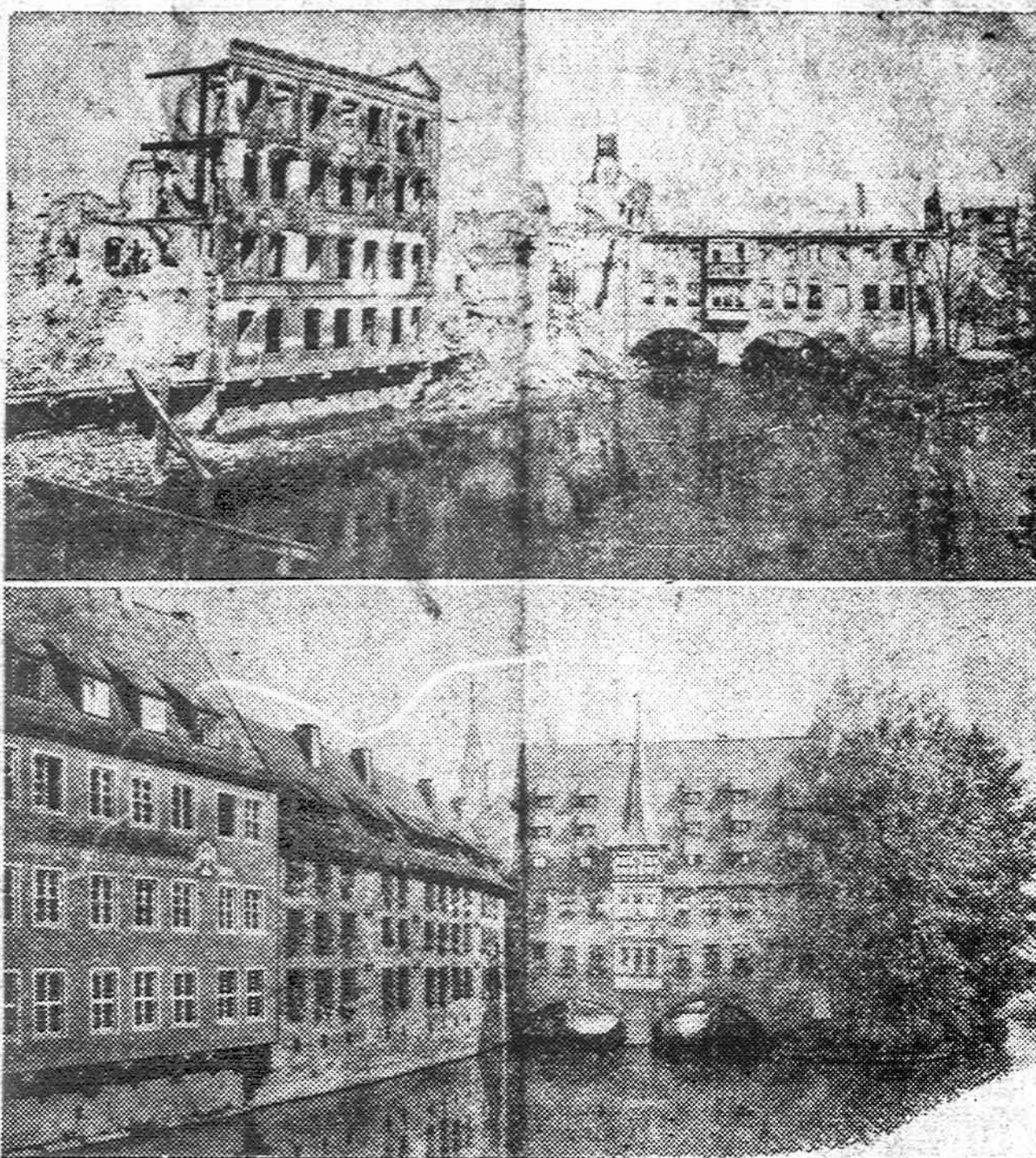
PALO ALTO. — Kalifornijoje mirė 68 metų čekoslovakas, buvęs generolas, diplomatas Václav Paleček. Jis aštuonerius metus sėdėjo kalėjime, buvo kančiamas Novotnio valdžios laikais. Vėliau, Dubček reformų metu, jis buvo išleistas, o kai sovietai okupavo Čekoslovakiją, jis pabėgo į Ameriką.

Lietuvių Fondas įteikė 5,000 dol.

ČIKAGA. — Trečiadienį, kovo 25 d. Lietuvių Fondo vadovybė, Lietuvos gen. konsulas Čikagoje dr. P. Daužvardis, Bendruomenės, spaudos, radijo atstovai buvo priimti Čikagos Universiteto kalbų fakulteto profesūros. Susitikimas įvyko Quadrangle, profesorių klube. Šia proga Lietuvių Fondo vadovybė įteikė universitetui 5,000 dolerių čekį liuanistikos katedros pradžia finansuoti.

Dr. Gediminas Balukas pristatė amerikiečiams lietuvių svečius. Po jo kalbėjo gen. konsulas dr. P. Daužvardis, pabrėždamas, kad Čikagos Universiteto pavyzdžiui turėtų pasiekti ir kiti JAV universitetai. Profesorius pristatė Rytų Europos kalbų katedros vadovą prof. Stankevičių. Po to profesoriai lietuvių svečius pavaišino.

Lietuvių Fondo vadovybė laukia visuomenės paramos naujai įsteigta lietuvių kalbos katedrai. Kyla rūpestis, kaip surinkti pakankamą skaičių studentų, kurie pasirinktų lietuvių kalbą savo studijoms. Lituanistikos katedrai vadovauti numatomas prof. P. Jonikas.

Vakaru Vokietija taip atstovė savo karo metu sugriautus miestus, kad tik iš senų fotografijų galima pamatyti skirtumą. Viršuje matoma Nuernbergo 1931 metais įsteigta šv. Dvasios ligoninė virtusi griuvėsiais. Apačioje ji — atstatyta. Dabar joje senelių prieglauda.

NETIKĖTA SNIEGO AUDRA ČIKAGOJE

ČIKAGA. — Trečiadienio vakare Čikagoje ir apylinkėse pradėjo smarkiai snigti. Apie 30 mylių per valandą vėjai supustė pusnis ir apie 11 val. O'Hare aerodrome lėktuvai jau nebegalėjo nusileisti. Ko nepasiekę streikuodami lėktuvų kontrolieriai, tai padarė sniegas. Ketvirtadienį rytą Čikaga buvo suparalizuota. Per naktį iškrito apie 15 colių sniego. Kovo 25 dienai tai nėra rekordas, nes prieš 40 metų tą dieną iškrito 19,2 coliai sniego. Meteorologai tvirtina, kad šitoks sniegas kovo viduryje yra reta keistenybė, ypač, jei jis palydimas, kaip trečiadienio naktį, griausinio ir žaibo.

Sniego audra sustabdė South Shore ir Illinois Central geležinkelius. Visi traukiniai ir autobusai smarkiai vėlavo. Priemiesčiuose pusnys siekė iki 8 pėdų. Apie 35,000 šeimų neturėjo elektros. Daug kur šlapias sniegas nuvertė elektros stulpus. Dėl to susisiekimas buvo sustabdytas prie Chestertono, Indianoj. Įvažiavimai į greitkelių, slidinėjantių automobilių. Policija ragino per radiją automobilistus arba važiuoti viešomis susisiekimo priemonėmis arba, jei nėra didelio reikalo, pasilikti namie.

Čikagos mieste apie 300 sniego plūgų ir druskos sunkvežimių dirbo per visą naktį. Didesnę gatvės buvo pravažiuojamos, tačiau mažiau naudojamose įstričio sniege daug automobilių. Tai patį padėtis buvo Lake ir Cook apskrityje. Ant Illinois 53 ir 58 vieškelio sniege sustojo apie 500 automobilių.

Commonwealth Edison elektros bendrovė pasiuntė linijų taisytis 1,100 technikų. Vakarykščias sniegas Čikagos gyventojams priminė 1967 m. sausio 26 ir 27 dienos sniegą, kada jo iškrito per 29 valandas 23 coliai.

NEW YORKAS. — Senatorius Charles Goodell oficialiai paskelbė, kad jis kandidatuos į senatą, kaip respublikonas. Ne visi respublikonų partijos vadai jį remia, bet jis gausias liberalų partijos paramą. Goodell buvo paskirtas gubernatoriaus Rockefellerio užbaigti žuvusio sen. Robert Kennedy terminą. Jis senatę tapo vienu aktyviausiu respublikonų vyriausybės kritiku.

Argentina atsisakė paleisti kalinius

SANTO DOMINGO. — Dominikonų respublikos vyriausybė sutiko paleisti iš kalėjimo 21 kalinį už teroristų pagrobimą amerikietį diplomata, pulk. Crowley. Visi kaliniai turėjo būti nuvežti į aerodromą ir išsiųsti į Meksiką. Teroristai reikalavo, kad būtų paleisti 24 asmenys, tačiau paaiškėjo, kad keli jų buvo nužesti už kriminalinius nusikaltimus, juos paleisti valdžia atsisakė. Deryboms tarp valdžios ir teroristų tarpininkavo Santo Domingo arkivyskupas Polanco Brito.

Argentinos vyriausybė atsisakė paklausti teroristų, kurie pagrobė Paragvajaus konsulą, reikalavimų. Argentinos valdžia yra pirmoji, kuri griežtai atmetė reikalavimą paleisti iš kalėjimo du kalinius. Vienas jų esąs paprastas kriminalistas, kito iš viso nesą Argentinos kalėjimuose. Teroristai pagrįsino, kad jie Pragvajaus konsulą nužudys, jei Argentinos valdžia jų reikalavimų nepatenkins.

PHNOM PENH. — Du amerikiečiai hipiai, kurie pagrobė karinio transporto laivą ir priverstė jį plaukti į Kambodiją, pasakojimo korespondentams, jog didžiausia jų problema buvusi — neužmigti. Keturias paras jie turėjo su ginklais saugoti kapitoną ir jo šturmaną. Šis tik ir laukęs progos atimti iš judviečių ginklus. Kad nenorėtų miego, hipiai naudojo laivo ligoninėje rastas amfetaminų tabletes. Abu vyrukai labai nusiminė, nes korespondentai jiems papasakojo, jog jų žygi komunistų spauda paskelbė esant CIA šamoksulą, planuotą Pentagoną. Jie tvirtina, kad laivą pagrobė protestuodami prieš Vietnamo karą.

NEW YORKAS. — Nuo 1946 metų, kada pradėjo veikti Jungtinės Tautos, Amerikos mokesčių mokėtojai sumokėjo tai organizacijai jau 3.5 milijardus dolerių.

SOVIETŲ SAJUNGA UŽSISPYRUSI DERĖTIS TIK DĖL VAK. BERLYNO

BERLYNAS. — Vakaro Vakarų Berlyne, amerikiečių sektoriuje buvusios Sąjungininkų Kontrolės Tarybos rūmuose prasidėjo keturių II-jo pasaulinio karo sąjungininkų pasitarimai dėl Berlyno. Sovietų Sąjungai atstovauja sovietų ambasadorius Rytų Vokietijoje Piotr Abrasimov, o vakarų valstyboms: Amerikos ambasadorius Bonoje Kenneth Rush, Britanijos — Sir Roger Jackling ir Prancūzijos ambasadorius François Seydoux de Clausonne. Paskutinis keturių didžiųjų pasikalbėjimas dėl Berlyno įvyko Ženevoje 1959 metais. Jis nedavė jokių rezultatų.

Vietname kariai rūko marijuaną

WASHINGTONAS. — Senato komitete buvo klausinėjami Vietname buvę kariai, vienas jų negras grandinis West, buvęs pagarsėjusiam Song My kaime, kur amerikiečiai menamai išžudė virš 100 civilių. Jis pareiškė, kad iš 12 jo grandies kareivių penki naktį prieš tas skerdynes rūkė marijuaną. West papasakojo, kad nuo pat savo atvykimo į Vietnamą jis matęs daug kareivių, rūkančių marijuaną nuolat. Visi žinoję apie marijuanos vartojimą, kartą karininkai daliniam net laikę paskaitas apie narkotikų žalą ir pavojingumą. Jo kuopoje apie 60% kareivių vartojo marijuaną.

Kitas senato komiteto liudininkas dr. Kaplanas, psichiatras, patvirtino, jog Vietname amerikiečių daliniuose marijuanos rūkymas sudarė rimtą problemą. Anksčiau jis pats netikėjęs, kad marijuana būtų pavojinga, tačiau pabuvęs Vietname, jis įsitikinęs, kad tas vaistas padaro žmones bailiais, paranoiškais arba žiauriais ir piktais. Jis žinąs atvejų, kada marijuanos naudotojai griebėsi smurto, prievartavo ir "žudė. Jam teko vadovauti neuro-psichiatrinei grupei Nhatrange. Ten iš 3,000 kareivių, kurie atėjo į jo kliniką, apie 70% buvo narkotikų vartotojai. Iš daugelio pasikalbėjimų su kitais, jis susidaręs nuomone, kad tarp 50% ir 80% Amerikos kareivių Vietname vartojo marijuaną bent vieną sykį.

Grandinis West papasakojo komitetui, kad ir jis kels karus rūkė marijuaną. Kartą jis buvęs sargyboje ir jam, prisirūkius marijuanos, atrodė, kad kiekviena žolė yra prieš kareivį.

Pentagonas, išgirdęs apie pareiškimus senato komitete, tuoj paskelbė, jog kariuomenės tyrinėjamai apie amerikiečių žiaurumus Song My kaime, nerado, kad kareiviai, kurie kaltinami civilių žudymu, būtų buvę marijuanos ar kitokių narkotikų įtakoję. Kartu pripažįstama, kad kariuomenėje, ypač Vietname, marijuanos naudojimas sudaro problemą.

Kovos prie Suez

KAIRAS. — Egiptas paskelbė, kad jo kariuomenės dalinys buvo peržengęs Suez kanalą prie Karčiųjų Ežerų ir sunaikino dvi izraelitų raketų bazines. Egiptui daliniai įžengė apie 6 mylias į Izraelio okupuotą Sinają.

Mūšiai įvyko prie Lebano, kur apie 150 izraelitų perėjo Lebano sieną. Trys lebaniečiai buvo sužeisti. Įvyko susišaudymai tarp Lebano kariuomenės ir arabų partizanų. Šiose kovose 8 partizanai buvo užmušti ir 10 sužeistų. Sužeisti keli lebaniečiai civiliai. Lebanonas sako, kad įvykęs "nesusipratimas" tarp kariuomenės ir partizanų.

Rytai ir vakarai — abi pusės tvirtina, kad šis susitikimas įvyko jų iniciatyva. Sovietai sako, kad pirmas apie Berlyno reikalus tartis pasiūlė užsienio reikalų ministeris Gromyko savo kalboje Vyriausiam Soviete praėjusių metų birželio mėnesį. Vakariečiai tvirtina, kad Gromyko savo kalboje tik atsakė į Nato valstybių iškeltą pasiūlymą.

Jau patys atskirų pusių pareiškimai apie derybas rodo, kad bus sunkumų susitarti. Sovietai aiškina, kad derybos vyks dėl "Vakarų Berlyno", o vakariečiai kalba tik apie "Berlyną".

Prie derybų pastato nedidelės vokiečių demonstracijos reikalavo laisvo susisiekimo su komunistų valdoma miesto dalimi. Berlyno burmistras K. Schutz derybų išvakarėse pasakė kalbą, kurioje pareiškė viltį, kad derybos ves į normalesnę padėtį ir leis miesto gyventojams laisvai santykiuoti tarpusavyje. Šis prieminis klausytas, kad Berlynas yra vienintelis miestas visame pasaulyje, kur viena grupė gyventojų negali aplankyti kitos grupės, nors ji būtų artimiausi draugai ir giminės.

Vakarų valstybės savo pirmuose pareiškimuose pareiškė norą kalbėti apie Berlyno gyventojų vizitus, apie susisiekimo tarp atskirų sektorių pagerinimą, apie telefonų tarnybos atgaivinimą tarp abiejų pusių. Be to, siūloma išgvildinti susisiekimo tarp Vakarų Vokietijos ir Vakarų Berlyno klausimus. Sovietai tvirtina, kad Rytų Berlynas tai jau tik Rytinės Vokietijos reikalas, o keturi sąjungininkai valdą tikrai Vakarų Berlyną ir tik apie jį gali derėtis.

Bandė nuversti Čilės vyriausybę

SANTIAGA. — Čilės vyriausybė paskelbė, kad ji išaiškino ir sustabdė bandymą pakeisti vyriausybę. Vienuolika karininkų, jų tarpe daug išėjusių į atsargą, buvo suimti, dar penkių policija ieško.

Sukilimai vadovavęs buvęs vidaus ir gynybos ministeris, atsargos generolas Horacio Gamboa. Sukilėlių grupėje buvo ir vienas aktyvios tarnybos pulkininkas Edgardo Fruenzalida. Kai kurie suimti jau anksčiau yra bandę surengti perversmą.

Čilės vyriausybė paskelbė, kad perversmas neturėjęs politinių partijų paramos. Išaiškinta, kad sukilėliai rengėsi pagrobti gynybos ministerį, kariuomenės vadą ir prezidentą Frei. Padėtis Čilėje esanti normali.

tizanai buvo užmušti ir 10 sužeistų. Sužeisti keli lebaniečiai civiliai. Lebanonas sako, kad įvykęs "nesusipratimas" tarp kariuomenės ir partizanų.

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIME

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausių mokslo žinių populiarus perteikimas

IONAS ADOMAVICIUS, M. D.

NUTUKIMO TVARKYMAS

Tvarkymės su nutukimu jaunatvėje — liesni būsimie senatvėje. Mediciniška tiesa

Daugeliui tėvų skauda galvos dėl to, kad jų vaikai yra perrieši. Nors jau keičiasi jaunuo persivalgymo įprotis, bet nutukę vaikai dar yra gyvas ga-

atsakantis maistas visokio amžiaus žmonėms, juo labiau jaunuoliams. Tad nesistebėkime, kodėl čia tik du vyrai iš penkių tinka kariuomenei. Taip pat dėl nepakankamos mitybos čia dar moksleiviai bedandniais lieka. Blogiausia, kad dėl tokio blogio suaugusieji tyli. O juk tinkamas maitinimasis yra labai svarbus dalykas. Tvarkos ir jausmų

darnos — artimo meilės žmonės čia stokoja, užtai kas čia badauja, nors maisto kalnai suversti stūksa. Juk šiukšlių dėžės čia pilnos geriausio maisto; juk čia duona iš kepyklų sunkvežimiais verčia lauk.

Be tvarkos — nėra rodos

Tvarkos visų pirma reikia visur, o labiausiai jaunų žmonių auklėjime. Kai patys tėvai niekus valgo, tai iš kur tas vaikas įpras į sveiką maistą. Tada tu, daktare, nors persiplėsk, nekalbėsi jaunuoliui gerai maitintis, jei jis į niekus jau nuo mažens bus įpratintas. Taip ir kenčia čionykštis jaunuolis ir senelis dėl įvairiopo gyvenimo užteršimo. Netikusi vaikų mityba skaudina tėvus, kurie nori, kad jų vaikai valgytų kaip reikiant mažiausiai tris kartus per dieną mišrų — sveiką maistą. Į netikusį maistą vaikus įpratina mėsą supratimą apie sveiką mitybą turį tėvai, kaimynai ar vaikų draugai.

Blogio pilna visur, kratykimės nuo mažens jo

Tėvai be reikalo veda vaikus į krautuves, kur pilnos lentynos beverčių saldumynų, pyragaičių ir kitokių sveikatą ardančių niekų. Taip ir įpranta vaikas nuo mažens į nesveiką maistą. O kai tokie paauga ir nesimaitina kaip reikiant, tada tik už galvų griebias tėvai dėl savo vaikų menkos sveikatos. Visuo pertekusiame krašte sunku žmonėms galvoti apie susilaikymą nuo persivalgymo ir nuo nesveiko maisto. Gydytojui prieina labai daug dirbti, kalbėti, rašyti, kad bent per milimetrą pakreipus geresnės pusės mūsiškių mitybą. Gerai, kad prie riebalų jau taip nesipuola žmonės kaip anksčiau. Gerai, kad žmonės pradeda susilaikyti nuo persivalgymo. Jie ima daugiau mąkstintis vaikščiodami į darbą ar kieme, darže bedirbdami. Vis daugiau žmonių ima trokšti būti lieknais ir stipriais. Užtai kiekvienas įsidėmėkim: jei norime būti mėgiami, mylimi ir gerbiami, turime būti žmoniški ir šviesūs; o jei norime būti sveiki — turime būti liesi.

Nepasiduokime blogio liūliavimui

Čia rūbų pramonė prisitaiko prie lieknųjų ir sukuria naujus rūbus, į kuriuos netelpa vidutiniokai, jau nekalbant apie storiulius. Šiandieniniai rūbai pa- brėžia žmogaus pageidavimą

būti liesiam: jie išryškina liekinančias linijas ir jaunystę, Modeliai čia perstatomi beveik kietiškaulio suliesinti. Tokiu būdu jaunėji nutukėliai visur apie save mato storumo atakavimą. Dabar tiesiog versta vertiami berniukai ir mergaitės būt nestorais. Mergaitės labiau pasiduoda propagandai. Jos jaučia, kad būtinai turinčios sumažinti savo kaisnius, kitaip jos bus pašiepiamos draugių ir aplėdžiamos berniukų. Tikrai, lieknumas yra sveikata, tik ir čia reikia tvarkos. Negalima galvos netekti ir dėl suliesėjimo mados imti blogai maitintis. Galima nenu-tunkant socialiai ir skaniai valgyti.

Jaunuoliui tinkama mityba sudaro daug sunkumų. Jaunas žmogus taikosi prie savo vienmečių elgesio. Jo amžiuje reikalingas pakankamas maisto kiekis sveikam augimui užtikrinti. Laimė, jei jaunuolis auga tarp protingai besielgiančių tėvų. Tada vaikai minta tvarkingai ir vystosi tiek kūnu, tiek protu, tiek jausmais — emocijomis tvarkingai.

Kiek ko jaunuolis turi valgyti

“Kiek turi valgyti jaunuolis, kad jis nenutuktų?” klaus ne viena motina savo gydytojo. Geriausiai orientuotis jaunuolio mityboje sekant jo normalų augimą ir apetito pasotinimą. Ugio ir svorio lentelėmis galima pasinaudoti, su 10-15% svyravimu. Apie 15% kalorijų maiste — dienos davinyms apturėtina iš baltymų — tai užtikrina normalų augimą ir apsaugo nuo sunykimio. Todėl baltymų suvalgytina jaunuoliui per parą 90 ar 120 gramų. Tokį kiekį baltymų galima gauti iš pieno, mėsos, kiaušinio baltymo, žuvies ir sūrio. Jaunuolis paprastai vengia baltymų, nes jie ne tokie skanūs kaip krakmoliniai — miliniai. Užtai, ypač jei nuo mažens buvo nesveikai įpratintas, jaunuolis baltymų vietoj valgo jam skanesnius miltinius-krakmolinius valgius, ypač saldumynus bei riebalus. Todėl kiekvienas tėvas motina įpratinkite vaikus nuo mažens į sveiką maistą. Ypač seneliai ir senelės liaukitės savo anūkičius nežmoniškai mylėje — juos saldumynais vaišinė. Lengva vaiko širdelę pakreipti į savo pusę per saldai. Bet tai yra vaiko sveikatos ardymas. Reikia vaikų labai anksti įpratinti į baltymus. Tada galima bus pakankamai jų pridėti į jaunuolio maistą.

Kiek pasaulyje katalikų

Vatikano organas “Osservatore Romano” paskelbė, kad katalikų pasaulyje esą virš 600 milijonų, iš kurių 49.81 nuošimčiai gyvena vadinamuose dar neįsivystyjuose kraštuose. Skaiciai esą raimti iš italų misijų tarnybos statistikų.

Sovietų Sąjungoje katalikų esą tik 3,200,000.

Viso krikščionių pasaulyje esą 1,027,000,000 (vienas bilijonas ir 27 milijonai), iš kurių 272,918,000 protestonų ir 142,433,000 ortodoksų.

Nekrikščionių pasaulyje esama 2,292,000,000, iš jų 509,000,000 musulmonų, 444,000,000 hinduistų, 13,960,000 žydų ir 1,326,000,000 šintoistų, budistų ir įvairių dvasinių kultūrų išpažintojų.

Visiems yra gerai žinoma tiesa, kad maiste stokojant geležies, B-complex vitaminų ir baltymų, žmogus gauna mažakraujystę — anemiją, kuri gali sukelti nuovargį ir alpimą. Šitokios negerovės dažniau pasitaiko mergaitėms, nes jos dažniau prisilaiko visokių nemediciniškų dietų.

Katalikų pasidalinimas kontinentais toks: Europoje 250 milijonų, Lotynų Amerikoje 226 milijonai, Šiaurės Amerikoje 55 milijonai, Azijoje 47 milijonai, Afrikoje 32 mil., Australijoje 110,000 ir Afrikoje 63,500.

Kunigų didžiausia armija — 1 milijonas ir 27 tūkstančiai Europoje, paskui seka Šiaurės Amerika su 360 tūkstančių kunigų, o Lotynų Amerikoje tik 195,000, Azijoje 110,000 ir Afrikoje 63,500.

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ linkiu visiems savo klientams ir draugams

HEATING CONTRACTOR

DOMAS ŽUKAUSKAS, Sav.
HEATING & SHEET METAL

4444 So. Western Ave., Chicago, IL 60609

Tel.: VI 7-3447

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ linkime visiems savo klientams ir draugams

BRUNO KLEMKA

Home Builder and General Contractor

10040 So. Kilpatrick — Oak Lawn, Ill.

Telef.: 424-3810

PAVASARIO ŠVENČIŲ — ŠV. VELYKŲ PROGA SVEIKINA CHICAGOS IR JOS APYLINKES LIETUVIUS

PETER KAZANAUSKAS

Mutual Federal Savings and Loan Association Prezidentas

FRANK SAVICKAS

STATE REPRESENTATIVE

Springfield, Illinois

Visiems savo taupytojams, kaimynams ir geros valios lietuviams linkime linksmai atšvesti ŠVENTAS VELYKAS!

PEOPLES FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSN.

STANLEY W. ROPA, Prezidentas

HIGHEST LEGAL RATES PAID ON SAVINGS ACCOUNTS

PEOPLES Federal SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

1618 W. 18th Street (near Ashland)

Haymarket 1-5500 Chicago 4, Ill.

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ IR ATGIMSTANČIO PAVASARIO ŠVENČIŲ

linkime visiems Naujienų skaitytojams

Vladas Rasčiauskas

Ruošiamės ekskursijas ir sutvarkome pavienių asmenų kehoines į visus pasaulio kraštus, įskaitant ir Lietuvą.

Iškviečiame žmones iš Lietuvos ir sutvarkome visus kehoines dokumentus.

Šių metų gegužės 28, liepos 14 ir rugpj. 31 d. išskrenda didelės ekskursijos į Europą.

Norintieji važiuoti, privalo tuojau užsiregistruoti mūsų įstaigoje.

AMERICAN TRAVEL SERVICE

WALTER RASK, Prezidentas

9727 So. Western Ave., Chicago, IL 60643

Tel.: 238-9787

NOW! HIGHER SAVINGS RATES PAID QUARTERLY

5%

ON REGULAR PASSBOOK SAVINGS ACCOUNTS EFFECTIVE JANUARY 1, 1970

5 3/4% METINIAMS TAUPYMO CERTIFIKATAMS MAŽIAUSIAI \$1,000 METAMS

6% DVIMEČIAMS TAUPYMO CERTIFIKATAMS MAŽIAUSIAI \$5,000 METAMS

Galioja nuo 1970 m. vasario 1 d.

Savings Insured up to \$20,000

UNION FEDERAL SAVINGS

3430 South Halsted / Chicago, Illinois 60608

OFFICE HOURS: Mon.-Tues., 9 a.m.-4 p.m., Wed., closed, Thurs., 9 a.m.-3 p.m., Fri., 9 a.m.-6 p.m., Sat., 9 a.m.-12 noon Walk-Up Window Mon.-Sat., 8:45 a.m.-9 a.m., Wed., closed, Sat. 12 noon-1 p.m.

KURIOZAI

Ivadas. Kodėl kuriozai, o ne juk kuriozai? Paaiškinti lengva: iš pradžių buvau atsivertęs Balčikonio žodyna, o tik paskui — Prof. Skardžiaus Vadovą. O būtu geriau, jei būčiau atidžiai perskaitęs p. J. Tininio straipsnį "Išmeskite šiukšlės iš kalbos" (Draugas, 8. m. sausio 10 d.), nes būčiau vėl atsivertęs žodynus ir būčiau išmetęs kuriozus ir kurjozus, pakeltes juos, pavyzdžiui, keistybės.

Kontrastai. Vaje! Ir vėl šiukšlės... Kas? Negali būti "šiukšlės", čia juk dauginis, kaip marškiniai, varčiai, žirkės ir t. t. Juk nepasakysime žirkės. Taigi, ne šiukšlės, žinoma, o, sakysime, šiek tiek šiukšlių. Ar nebūtų geriau: priešybė (pagal P. Skardžių), ryškus priešingumas, priešingybė (pagal Balčikonį)? Norėdams sutalkyti kalbininkus, paliksiu kontrastus.

Kas per kontrastai? Ogi p. J. Tininio aukščiausias paminėtas straipsnis ir p. L. Dambriūno (tame pačiame Draugo numeryje) "Autoritetas ir sąžinės laisvė".

P. J. Tininą net šnicelį pakeičia piasniu (!), "neabejodamas, kad visi įstengs suprasti posakį: Suvalgei du piasnius, ir vis dar nesotus. Kodėl čia prieš "ir" mas šitaip:

Idėtas kabelis — nežinau. Juk čia situacija, o kad ją kurti, su dėtis, kaip kad mėgdavo sakyti Albinas Iešmantas, visai ne tokia, kaip sakinio (iš J. Žiugždos Diktantų): Vėjas atsigrėžė nuo pietų, ir laivas ėmė daug greičiau plaukti. Na, tiek to, gal tai korektūros klaida. O toks nesupratus, kaip aš, imsi dar ir pagalvos, kad suvalgei ne versienos, o kumpio arba skilandžio piasnius. O gal kiaušienos? O juk "šnicelis", ypač "Vienos šnicelis" turi specifinę (ir vėl!) prasmę.

Nepajėgiau suvokti, kodėl butelis (prancūzų bouteille) geresnis už bonką (rusų, o gal, lenkų, nežinau), o triušis — už kraliką. Triušis — rusiškai trus (mažybinis — trusik), o kralikas taip pat, jei, gal ne grynai rusiškas, tai kiekvienu atveju arba slaviškas, arba slavų vartojamas žodis. Gal triušis priimtinas, o kralikas atmetinas tik dėl to, kad P. Skardžius perša triušį?

Čia pat paminėsiu Draugo korektoriaus nuopelną. Gudrybės, o turi būti Gudrybės — čia mažas nesupratimas... iš inercijos. Dovanokite, nežinau, kuo pakeisti šią baurią svetimybę. J. Tininio straipsnis baigia dar nesotus. Kodėl čia prieš "ir" mas šitaip:

Mes, atvykę į Ameriką, juokėmės iš senųjų šio krašto lietuvių, kad jie savo kalboje vartoja tiek daug barbarizmų. Tačiau šiandien reikia juoktis ir iš naujųjų imigrantų, kurie irgi vis labiau doko kalbą, vartodami įvairius amerikizmus. Kodėl "barbarizmų" ir "imigrantų", o ne "svetimybių" ir "ateivių"? Šioks toks kuriozas, ar ne?

O dabar priešybė, ryškus priešingumas: pateikiu svetimybių sąrašą iš p. L. Dambriūno straipsnio "Autoritetas ir sąžinės laisvė". Šauktukais (pagal reikalą vienu, dviem, trimis) atžymi tas svetimybės, kurias, mano išmanymu, galima būtų, o gal net ir reikėtų, pakeisti lietuviškais žodžiais. Vis dėlto tai nereikia, kad reikia jas visas be atodailos išguiti. Kuo pakeisime "enciklopediją"?

Taigi: Bažnyčios autoritetas, teorija, ekspertas (!), absoliučiai, individas (!), rezervuoja (!), problema (!), istorija, anarchistas, normalus, tradicija, dinamiškas, stagnacija (!), pozityvus (!), filosofas, konservatyvus, provokuojantis, reakcija, norma ir net norma proxima, autorius, etinis, dualizmas, objektus, subjektyvus, konkretus, forma, principas, konfliktas (!), kontrolė, suformuluoti, pasiiformuoti (!), Lietuvių Enciklopedija (!), universitetas, institutas, studijuoti (!), egoistinis, nemoralus, kultūra, dokumentai, praktika, ekskomunikuoti, ekumeninis, kanonas, enciklika, teologas, muziejinis, ekspozitas, katalikas (!), reforma, perspektyva, traktavimas, vyskupas, anatema (!), religija, kvestionuoti (tekste — nekvestionavoti) (!), simplicitiškai (!), ekonomika, skorpionas (Marijampolėje viena jų rūšį vadino turkliais), charakterizuoti, biologinis, personalistinis (!), evoliucija, protestantai, kardinolas, lojalus, dialoginis (!), hierarchija, identifikuoti, faktas, psichologinis, pedagoginis, revoliucija, kontracepcija (!!), reguluoti, statiškas, ekstremistas, komisija, pionieriai, Maždaug visi čia! Kiek ten liko tų biednų (o tai kaip? vargšų?) lietuviškų žodžių, nežinau. Buvau labiausiai nustebintas, kad man visai nereikėjo žodyno: visi buvo seni prieteliai... I mean... o kad tavę kur, norėjau, dovanokite, pasakyti ne prieteliai, o draugai, ir ne I mean, o tai yra... Draugai? Šguiti ir draugai, nes juk ir rusiškai "drug"!

P. J. Tininą kurtką pakeitė striuke. O pagal Balčikonį striukė — trumpikė (!), blizgė (niegū nepasikavosi, dovanokite nepasilepsi nuo tų svetimybių), pagal P. Skardžių — palaidinukas, tiesa, taip pat ir striukė. O rusiškai "kurtka" — nėra nei blizgė, nei palaidinė. Štai ir susigaudyk čia, paprastas mirtingasis!

Idomu būtų sužinoti, kuo reiktų pakeisti šitokius žodžius: sniegas (snieg, Schnee, snow etc), žinoma, etc. — ir t. t., diena (dien*, net day), naktis (Nacht, noč, nuit), kreivas (krivoj, krumm), rungas (Runge), pirštas (perst), siena (stena), sienas (sieno), akis (oko), nosis (nos, nosė, Nase, nez)... Na, šitaip iki rytojaus, kaip kad sako mūsų šachmatų klubo pirmininkas, p. Karpuška, nebaigsime. Gana!

Didvyriškumas. Jei didvyriškumas, tai turi būti ir didvyris. Kas gi tasai didvyris? Ne "tasai", o tie didvyriai, nes jų yra daug, tik neįstengsiu visų suminėti.

Pats pirmasis — p. Saulius Šimoliūnas, parašęs kažkada straipsnį "Lietuvių kalba kryžkelėje". Šio "straipsnelio" autorius, iš tikro, labai drąsus: neturėdamas jokios nuovokos apie gramatiką, drįsta visai jau negražiai pulti kitus. Autoriui partina pagalvoti apie vokiečių patarlę — jei gyvenį stikliniame name, tai nesvaikyk į kitus akmenų, — o, gal geriau, prisiminti lietuvišką — juokiasi puodas, kad katilas juodas.

Be komentarų — jie nereikalingi — pacituosiu du sakinius: "Lietuvių kalba yra graži, skambio ir išreikšminga" ir "Jei asmuo kaip kad A. Damušis, nemokėdamas lietuvių kalbos ir noris joje (!) išsireikšti, rašo nesąmones, tai dar suprantama ir atleistina, bet kai Draugas tai spausdina, yra tik nesupratus".

Pridursiu, kad dar didesnis nesupratimas, kad Naujienos atspausdino pono Šimoliūno šedevrą.

Taigi, išsireikšti joje sunku, o prigerti joje — visai lengva. Galima būtų paminėti dar vieną — kitą didvyrį iš mūsų premijuotų rašytojų tarpo...

Margumynai

Žilinskaitė Aldona, baigė šv. Kazimiero gimn., studijuoja priešmedicininis mokslus Duquesne Universitete, Pittsburghe.

Žilinskaitė Danutė, baigė šv. Kaizmiero gimn., studijuoja priešmedicininis mokslus Duquesne Universitete, Pittsburghe.

Raimundas Bučmys baigė Wilbur Wright gimnaziją Dayton, Ohio, dabar studijuoja priešmediciną Ohio State Universitete. Pirmiausia, visi šitie jauni žmonės baigė visai ne gimnazijas, o tik High-school'us, t. y. geriausiu atveju, progimnazijas. Antra, man neaišku, kodėl jie visi nusistatę prieš mediciną?? Priešmedicininis mokslas skamba maždaug taip, kaip prieškomunistinė propaganda arba prieššlektuvinės patrankos: čia žodelis "prieš" visai kitaip paveikia prasmę, negu žodžiuose priešistorinis, prieškarinis, priešmokyklinis...

Širdies perkėlimas — nusikaltimas?

Neseniai Buenos Aires mieste Argentinoje dr. Emillio Belizi padarė širdies perkėlimo

operaciją. Jos pasekmė buvo mirtis.

Po operacijos jam buvo iškelta byla "už užmušimą žmogaus". Kelama byla ir tam kuris davė savo širdį perkelti. Kiek žinoma, ši šio laiko pasaulyje buvo padaryta per 70 šios rūšies operacijų, iš jų 20 dar yra gyvi, bet jų tolimesnis likimas yra nežinomas.

Ar gali būti keliama byla mirusiam?? Ir, ar gali būti operacijos gyvos?

Vysk. A. Deksnys Konsekravimas įvyko birželio 15 d. Belleville, Ill. katedroje Frel A. Deksnys konsekrutas vyskupu.

Anuo metu būtų buvęs įšventintas...

Karo vadams Vietname įsakta taupyti amerikiečių gyvybes, ir dėl to, tur būt, gerai susitiprintoje Bu Prang stovykloje Vietname amerikietis neša sargybą, laukdamas naujo komunistų puolimo.

Du klausimai: ar bus gauta palūkanų iš gyvybių ir ar labai daug sveria ta sargybą, kurią neša (!) amerikietis?

Ir vėl anuo metu būtume pasakę, pavyzdžiui, saugoti, o ne taupyti, ir amerikietis eina sargybą. Buvau tikras dėl sargybos ėjimo — šitaip sakydavo Lietuvos kariuomenėje — bet vis dėlto, atsivertęs Vadovą, pasigrožėjau šituo, seniai begirdetu posakiu.

Egiptas nusilenkė Maskvai? O gal pasikloniojo? Žinoma, angliška "to bow" čia reikėjo versiti ne žodžiu nusilenkti, o nusileisti arba, gal, paklusti.

Kai praeitą rudenį vyko mokytojų streikas ir aš buvau suabejojęs unijos laimėjimu, viena lietuvaite man pasakė: ar jūs žinote, kad prieš porą metų mokytojai irgi streikavo ir, pagaliau, bordas (t. y. Board of Education) nusilenkė unijai?

Iš Melbourne į Chicago nuolatiniam gyvenimui persikelia iigametis Melbourne lietuvių savaitgalio mokyklos vedėjas ir uolus Dainos Sambūrio choristas Leonas Vacbergas. Chicagoje L. Vacbergas turi brolių, besiverčiantį spiritinių gėrimų prekyba.

Ar tik nebūtų buvę geriau pasakyti "spirituozų prekyba"?

Vok. — Spirituosen, o lietuviškai ar tai nebūtų "likerių prekyba"? Ne? Taigi, anuo metu tai nebuvo nei spirituoza, nei spiritiniai gėrimai, nei likeriai, o — jei "mandriau" — svaigieji arba svaiginantieji gėrimai, o — jei paprasčiau, tai degtinė, o gal degtinėlaite, kaip kad mėgstą švelniai ją vadinti mūsų žinomas humoristas — poetas Antanas Gustaitis.

Lietuvių Fondo Taryba posėdžiavo spalio 26 Chicagoje. Paaiškėjo, kad fondo kapitalas pagaugo iki 600,000 dol. ir iš procentų pelno per 8 met. lietuviškiems reikalams jau duota virš 100,000 dolerių. Apgailėstai, kad per tą laiką dar nesukeltas užsibrėžtas milijonas ir nutarta suaktyvinti naujų narių verbavimą.

Milijonas dar nesukeltas, bet jau pasiektas toks lietuviškumo laipsnis, kai pinigų sukėlimas nesukelia nei juoko nei pasipiktinimo...

Po pieži tapo supurtintas. Jokių komentarų, dovanokite, pastabų...

Maskva. — Sovietų delegacija pasitarimams su kom. Kinija, aštuoni asmenys su užsienio reik. ministerio pavaduoto-

ju V. Kuznecovu, atskridusi į Pekingą buvo pasveikinta aštuonių kinų ir dar trijų žemesnių tarnautojų. Argi kinas tolygus tarnautojui? Sakinys būtų suprantamas, jei būtų buvę parašyta ne "aštuonių kinų", o, pavyzdžiui, aštuonių mandarinų.

Dirvos novelės konkursas. Perskaiciau ir man kilo visai pagrįstų abejonių: gal, ne "novelės", o "romano"? Ir štai kodėl: pagal Vadovą (o ir pagal mane! kas katinui... ir t. t.) novelė — trumpas epinis pasakojimas, o čia toliau: Ilgis. Novelės ilgis neribojamas. Kas gi čia, pagaliau? Manau, kad yra šio tokio panašumo į milijono "sukėlimą".

Lenkas Janovičius buvo pašauktas stoti į kariuomenę. Gyvendamas toliau nuo centrų ar neturėdamas pinigų, jis pėsčias atžygiavo stoti prieš komisiją. Svarbiausia, kad to kelio eiti jam teko net 117 mylių.

Komisija pasitikrino ir nutarė:

Kiek reiktų išgerti skysčių kasdien?

Jei nutarė, tai kam klausukas? Visa tai buvo atspausdinta septintame laikraščio puslapyje.

(Nukelta į 7 psl.)

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ
linkių visiems savo klientams,
bičiuliams ir draugams

KAZYS KARAZIJA
GENERALINIS KONTRAKTORIUS

3748 So. Wood St.
Tel.: 376-6342

SVEIKINA DRAUGUS IR RĖMĖJUS SU VELYKŲ ŠVENTĖMIS

VALDYBA:

PAUL J. RIDIKAS Prezidentas
OLGA RYPKUS Sekretorė ir biznio vedėja
NORBERT JANKOWICZ, Viceprezidentas ir
Sekretorės pavaduotojas
K. M. AUGUST Iždininkas

DIREKTORIAI:

K. M. AUGUST WILLIAM V. MANKUS
JOHN E. HARTNETT BETTY J. SANN
NORBERT JANKOWITZ LILLIAN A. TOTH
PAUL J. RIDIKAS ARTHUR E. TUMOSA
OLGA RYPKUS

UNIVERSAL SAVINGS
& LOAN ASSOCIATION

1800 SO. HALSTED STREET

CHICAGO, ILL. 60608

Telefonas: 421-3070

Visiems savo klientams linki linksmų Velykų
ir laimingų Pavasario švenčių, o Amerikos
lietuviams linki stiprios vienybės, kad galėtume
parodyti savo galybę

CHARLES P. KAL

DARWIN KAL

Subscription Rates:	trims mėnesiams	\$5.00
in Chicago \$20.00 per year, \$11.00 per	viename mėnesiui	\$1.75
six month. \$6.00 per 3 months. In		
other USA localities \$18.00 per year,		
\$10.00 per six months, \$5.00 per		
three months; Canada \$20.00 per year;		
other countries \$21.00 per year.		

10 cents per copy, 10 c. on Saturday

Dienraščio kainos:		
Chicagoje ir priemiestuose:		
metams	\$20.00	
pusei metų	\$11.00	
trims mėnesiams	\$6.00	
viename mėnesiui	\$2.00	

Kitose JAV vietose:		
metams	\$18.00	
pusei metų	\$10.00	

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Lietuviams ruošia naują apgaulę

JAV Lietuvių Bendruomenės Centro Valdyba paskelbė naujus "rinkimus". Išsuntinetoji instrukcija sako, kad šių metų gegužės 16 — 17 dienomis visoje Amerikoje bus praversti "rinkimai" — visuotinu, tiesioginiu, lygiu ir slaptu balsavimu. Pravedus tokius "teisėtus" ir "visuotinus" "rinkimus", bus galima dar drąsiau kalbėti visų Amerikos lietuvių vardu.

Niekam ne paslaptis, kad didelė Amerikos lietuvių visuomenės dauguma dabartinę JAV L. Bendruomenės vadovybę nepasitiki. Bendruomenės narių skaičius ne didėja, bet mažėja. Bendruomenės pasiūlyti atlikti darbą apleidžiami, veikę kalbos ir spaudos organai likviduojami, mokyklomis nesirūpinama, kultūriniai klausimai visiškai užmiršti, bet visomis jėgomis veržiamasi į politiką. Valdyba nesilaiko tarybos nutarimų, niekais paverčia tarybos pirmininko viešai padarytus iškilmingus pareiškimus, ir kelia nesantaiką bei vaidus lietuvių tarpe.

Dabartinė JAV LB centro valdyba privedė Amerikos bendruomenę prie liepto galo. Taip įvyko todėl, kad maža tremtinių politikų grupė užmiršo dėsnius, kuriais PLB buvo įsteigta. Bendruomenė turėjo sujungti visus laisvame pasaulyje esančius lietuvius, kad jie galėtų tinkamai pasipriešinti okupantui ir sumažinti sovietų imperializmo lietuvių tautai kertamus smūgius. Vadovybė pagrobusi frontininkai labiausiai rūpinosi JAV LB vadovybę turėti savo rankose, o visi kiti reikalai jiems tapo antraeiliai. Nesuvieniję Amerikos lietuvių, jie jau pradėjo pirminti jiems savo valią. Jie panaudojo visas priemones iš aukščiausios bendruomenės vadovybės išstumti kitų įsitikinimų lietuvius. Visa eilė protingų, gerų, nuoširdžių lietuvių buvo nustumti nuo atsakingo darbo, o jų vieton padėti didelės vadovybės ambicijas turintieji nemokšos. Toks fanatiškas noras vieniems viską kontroliuoti privedė visą JAV LB prie apverktinos būklės.

Jeigu dabartinėje bendruomenės vadovybėje būtų buvęs bent vienas nuoširdus ir protingas lietuvis, tai jis būtų pasiūlęs artėjančius rinkimus panaudoti JAV LB suorganizuoti, visus Amerikos lietuvius apjungti ir sustiprinti. Bet tokio dabartinėje vadovybėje neatsirado, o iš bendruomenės darbo pasitraukusieji nenori daugiau

RIMTŲ ŽMONIŲ NERIMTAS DARBAS

P. STRAVINSKAS

Kai Clevelando veikėjas J. Daugėla, grįžęs iš Vliko seimo, Vliko pirmininkas paves Clevelando veikėjui, net visai toje Vliko valdyboje nedalyvaujanti, sudaryti komisiją (iš jo laisvai pasirinktų, Vliko valdybos net ne nepatvirtintų asmenų) atlikti pačiam svarbiausiam Vliko valdybos kompetencijos darbu... Ne, sakau, to negali būt. Greičiausia, čia bus koksai pokštas.

Tiktai tuos J. Daugėlos įgaliojimus patvirtinus kitam Vliko

kištis. Prie jų buvo be pagrindo kabinėtasi, jie buvo nereikalingai apšmeižti ir jų įdėtas darbas ir pastangos neįvertinti.

Būtų buvę labai gražu, jeigu atsakomingi JAV LB organai pirmą eilę būtų sudarę tikrai nepriklausomą rinkiminę komisiją. Toje komisijoje turėtų būti visuomenės pasitikėjimą turintieji Amerikos lietuviai, kurie ne vieną kartą jau yra parodę, kad lietuvių tautos reikalai jiems arčiau prie širdies, negu vadistinės ambicijos. Ta komisija būtų nustatiusi visą rinkimų procedūrą. Ji būtų nustatiusi taisykles ne tik kandidatams parinkti, bet ir tvarkingam balsavimui reikalingas garantijas. Į tokius rinkimus būtų nuoširdžiai stengiamasi įtraukti visus Ameriko lietuvius.

Jau išsuntinėtose instrukcijose taip paruoštos, kad visa "rinkimų" eiga neišspruktų iš frontininkų kontrolės. Vyriausią rinkimų komisiją sudaro dabartinės bendruomenės centro valdyba. Apygardų "rinkimų komisijos" bus sudarytos taip pat tik "centro valdybai pavedus". Ten kur LB dar nėra, tai "rinkimų" komisijas gali sudaryti ir paskirti asmenys, "gavę Centro Valdybos sutikimą", rašo ta pati instrukcija. Reiškia, ne tik pačią vyriausiąją "rinkimų" komisiją, bet ir apygardų "komisijas" sudarys frontininkai arba jų parinkti žmonės.

Ko galima laukti iš tokių "rinkimų", kur rinkiminį aparatą kontroliuoja viena politinė grupelė? Ko galima laukti iš tokios politinės grupės, kuri visų akivaizdoje yra parodžiusi didžiausią netoleranciją? Užtenka tik pasikalbėti su tais tremtiniais, kurie bandė su frontininkais dirbti bendrą darbą, kad įsitikintum, jog jis neįmanomas. Frontininkai taip paruošę rinkimines instrukcijas, kad JAV LB vadovybė ir ateityje pasiliktų jų pačių žmonių rankose, kurie ir šiandien ją turi. Jeigu kurioje nors apylinkėje kiltų nesusipratimų ir būtų skundas, tai jį spresytų tiktai apygardos rinkimus kontroliuojantieji frontininkai. Jeigu per stebuklą skundas pasiektų vyriausią rinkimų komisiją, tai ir ten klausimą spresytų tiktai frontininkai, ar frontininkų iš anksto klausyti pasizadėjusieji žmonės.

Iš tokių "rinkimų", kurie dabar ruošiami, nieko naudingo negalima laukti. Tai bus nauja Amerikos lietuvių apgaulė. "Rinkimams" praėjus JAV LB centran "išrinktieji" frontininkai ir vėl kalbės visų Amerikos lietuvių vardu, kada visi žinome, kad jie sudaro tiktai mažytę Amerikos lietuvių dalį, toli gražu nesiekiančią nė vieno nuošimčio.

Jiems pavyko įkopti į kelis svarbius strateginius centrus, bet Amerikos lietuviai neturėtų leisti jiems pirminti naujos apgaulės.

sferų autoritetui, įsitikinau, kad čia ne juokai.

Susirinkime pareiškiau, kad Clevelande ta Vliko darbų planavimo komisija visai nereikalinga, nes Vlikas jau senai turi tokią savo "darbų planavimo komisiją" — tai New Yorke esančią Vliko valdybą. Ji, logiškai galvojant, turi gi ne tik Vliko darbą dirbt, bet ir jį susiorganizuoti, sudarinėti jo planus, t. y. tam tikram laikui (pvz., metams) nusibrėžti to darbo tvarką, nusistatyti savo veikimo kelią, numatyti būdus ir priemones geroms idėjoms vykdyti, Vliko tikslams siekti. Tas savo veikimo susiplanavimas — tai pats pirmasis ir, sakyčiau, pats svarbiausias, dargi ir didelės atsakomybės Vliko valdybos darbas. Dėl to gi ir Vliko statusas jį valdybai pveda. Tame darbe nieks negali Vliko valdybos pavaduoti, nei pagal teisę, nei pagal sveiką protą.

Suprasdamas, kad Vlikui labai reikalinga visuomenės parama, galima netgi ir jam gerų veiklos idėjų pateikimu, aš minėdami susirinkime keliau mintį, kad būtų sveika suorganizuoti (bent didesnė lietuvių kolonijose) mūsų politinių grupių apsiūngimus, pvz., kad ir tuo būdu, kuriuo buvo kada Clevelande apsiūngusios (ir Vlikui gražiai talkininkavusios) mūsų demokratines grupes. Dabar jau visos mūsų politinės grupės, sudariusios mūsų kolonijose Vlikui talkininkavimo židinius arba vietus (kolektyvus), galėtų irgi Vlikui pateikti daug gerų idėjų, ne tik abstrakčių, bet ir konkrečių, net su jų įvykdymo planais. Tiktai jų siūlymai Vlikui būtų be jokių Vliko pirmininko įgaliojimų ar "pavedimų", lyg ir rodančių, kad Vliko vadovai pametę galvas ir nežino, ką daryti.

Išsisteigus lietuvių kolonijose tokiems Vliko politinių grupių apsiūngimams, juose grupėms gražiai bendradarbiaujant, dar labiau švelnėtų jų mūsų grupių tarpusavio santykius, klotųsi jų gražios bendradarbiavimo tradicijos.

Į bendrą darbą tos grupės galėtų kviesti ir kitus lietuvius, net jokiose partijose nedalyvaujantius, duodamos ir jiems balsą bei iniciatyvos progą. Be to, į darbą galėtų būti įtraukti ir mūsų jaunieji, kurie šiandien jokių politinių idėjų neturi, jų nepagauna, lygiai kaip jie nepagauna nei Vliko, mūsų tautos atstovybės, idėjos, nesuvokia jo tikslų ir uždavinių.

Argi nebūtų gražu tokie, va, mūsų politinių grupių apsiūngimai visuose didesniuose lietuvių susitelkimo miestuose, di-

Nūrenbergo miesto vaizdas: kairėje — 1945 metais, dešinėje — šiandien.

desnėse mūsų kolonijose? Ak, kaip aš norėčiau tą matyti realybėje! Dėl to ir keliau tą mintį Clevelando visuomenės susirinkime.

Anas susirinkimas paties ypatinguosius Vliko pirmininko įgaliojimus turinčio J. Daugėlos buvo plačiai aprašytas ir Naujienose, tik man kiek gaila, kad ten apie mano pareiškimą susirinkime nuomonę, dėl Vliko darbų planavimo komisijos, taip pat ir apie mano siūlymą, steigti mūsų politinių grupių apsiūngimus (liet. kolonijose), neužsiminta nei vienu žodžiu.

Sakau, gal kas iš skaitytojų būtų mane parėmęs, na, ir vietoje tos Vliko valdybą "pavadojančios" "Vliko darbų planavimo komisijos" Clevelande galgi būtų atsiradęs koks vienas kitas mano siūlomasis "vietinis veiksnys"... Gal žmonės, net ir tie J. Daugėlos "planavimo komisijai" kviečiamieji, būtų rimčiau pagalvoję dėl Vliko pirmininko suteiktų Clevelando veikėjų įgaliojimų teisinės galios ir praktinės reikšmės, na, ir, sakau, gal būtų apsieita be to, manding, visai nereikalingo, beprasmiško, netgi ir laisvinimo darbo teisinę bei kitokią tvarką ar dandio "planavimo" Clevelande.

Bet dabar jau "po pietų šaukštai"... Vliko darbų planavimo komisija Clevelande jau sudaryta ir spaudoje paskelbta. Tai faktą paskelbė net Vliko Elta. Komisijoje, kaip matau, dalyvauja labai rimti žmonės, vis žymūs mūsų Clevelando veikėjai, politinių partijų vadai, net ir kultūros darbuotojai, kad net nedrasu prieš tokį solidų mūsų naują "vietos veiksnį" spaudoje pasisakyti. Jame ir aš pats tu-

riu sau labai artimų žmonių ir gerų draugų.

Nenoriu jų nei vieno čia užgauti, bet tenepyksta jie ant manęs, kad aš ir dabar spaudoje pareiškiau savo atvirą nuomonę dėl tos jų komisijos, kaip aukščiausiai pareiškiau savo tokią pat nuomonę dėl pačios "planavimo" idėjos Clevelando visuomenės susirinkime.

Aš noriu čia pasakyti, kad tos Clevelande sudarytosios "Vliko darbų planavimo komisijos" darbas — tai rimtų žmonių nerimtas darbas. Kuo greičiau jis bus baigtas, tuo bus geriau ypač gi sveikiau Vlikui ir jo darbų teisėtai planuotojai bei vykdytojai Vliko valdybai, kurią Clevelande naujai atsiradęs "veiksnys" labai kompromituoja.

Bus galima operuoti negimusius vaikus

Amerikos ginekologas prof. Allan Weingold viename seminare Londone pareiškė, kad numatomoje ateityje bus galima kūdikius su defektais (trūkumais) operuoti lig negimusius. Toks kūdikis bus išimamas iš gimdos ir defektą pataisius vėl į gimdą grąžinamas.

Prof. Weingold, New Yorko medicinos kolegijos mokslininkas, dalyvauja medikų bandymuose išbulinti metodus, kad būtų galima pažinti ar ir kokius fizinius trūkumus turi dar negimę kūdikis ir tokius trūkumus operacijos keliu pašalinti.

"NAUJIENOS" KLEKVIENO DARGO ŽMOGAUS DRAU AS IR SICIULIS

HENRIKAS TAMASAUŠKAS

DONELAIČIO LIETUVA XX-me AMŽIUJE

V Dalis

14

Gerkėnų durpyne durpės buvo kasamos nuo neatmenamų laikų. Kai kuriose durpyne vietose durpių sluogsnis buvo šėšių metrų storumo. Devynioliktojo amžiaus viduryje buvo bandyta čia durpes kasti ir platusiu mastu, bandant operacijas sumechanizuoti. Tačiau greit pasirodė, kad bet kokių mašinų panaudojimas čia negalimas, nes durpyne būta daug savaime išvirtusių ir užsikonservavusių žuolų, pušų bei beržų kamienų ir įvairiausių medžių kelmų. Nuo anų laikų durpyne pakraštį stovėjo apleista nenaudojama pašūre, primindama apylinkių gyventojams tą nenusekusių ankstyvesnį durpyne eksploatacijos bandymą.

To nežinant, pirmam pasauliniam karui pasibaigus, panašus bandymas buvo ir vėl pakartotas. Šį kartą to darbo ėmėsi viena firma iš Varmijos. Į Gerkėnų durpyną buvo sugabentos įvairios durpių kasimo mašinos, žemėsraiščių bei presuojamos mašinos. Bet ir vėl iš tų visų didelių užsimojimų čia nieko neisejo. Durpynas buvo paimtas į gamtos apsaugos fondus ir firmai teko visas mašinas bei įrengimus išparduoti, ar iš durpyne išgabenti.

Tokiu būdu durpynei pasisekė apsiginti nuo įvairių melioracijos, nusausini-

mo ir mechanizacijos bandymų ir išsaugoti savo, kad ir apžalotą pirmykštį natūralų charakterį iki šių dienų. Atvirose ežero aktyse ir vėl toliau perėjosi bei nardė laukinių ančių bei krugų būriai, o po mišką aidėjo gegučių kukavimas, virs raisto skambėjo miškininkų vieversėlių giesmės, miško gilumoje girdėjosi laukinių balandžių ūbavimai, po krūmokšnių zujo raudongurklės, kikičiai ir tilvikai. Aišku, miške netrūko ir rėksnių varnų, lizdus kraunančių ištisomis kolonijomis medžių viršūnėse, virs kurių sklاندė plėšrūs vanagai. Raisto krūmynuose ir pievose prieglaudą taip pat rasdavo ir būriai kurapkų, gi pavasariais čia užklydusį kelevių sveikidavų pempės savo garsiais "gyvi, gyvi" šauksmais. Nakties metu čia būdavo galima girdėti ir šurpius apuokėlių vaitojimus, kurie taip išgaudina prietaringus žmones.

Ziedadulkių analizės pagalba buvo nustatyta, kad per ilgus tūkstančius metų Gerkėnų raistas pergyveno įvairius klimatinis pasikeitimus su kartu besikeičiančia čia augančio mišriojo miško sudėtimi, kur įvairiais laikais vyravo žuolynai, pušynai, eglynai, skroblynai, guobos arba skirpstai, o taip pat ir beržai su riešutinių lazdynų priemaisomis.

Analizės pagalba galima labai aiškiai atsekti ir visą ilgą raisto gyvenimo istoriją nuo kadaise čia tyvuliavusio didžiulio ežero, kurio viename krante dabar yra išsistatęs Gerkėnų kaimas, o kitas krantas siekė šių dienų Momėnų kaimo pakluones.

LOKYS JUODEGLYNUOSE

Aplanke įvairias Girdavos apskrities vietas, grįžkime ir vėl prie mums jau pažįstamos Ašvinės upelės, ten, kur ant jos krantų yra savo sodybas išmėtę Juodeglynų kaimas.

Juodeglynai priklauso Muldžių parapijai. Iš Juodeglynų į Muldžių bažnytkaimį yra tik trys kilometrai, bet į artimiausią geležinkelio stotį Gynynus iš kaimo reikia sukurti ištisą dvyliką kilometrų. Juodeglynai yra labai senas kaimas, išsistatęs senovinio Ašvinės upės slėnio lygumoje ir atšlaitėse, apsuptas riebaus molio dirvų laukais, miškeliais ir pievomis. 1939 metais Juodeglynuose gyveno 124 šeimos, viso 488 gyventojai.

Kaimą su plačiu pasauliu jungė molėtas kelias, vedąs į plentą, einantį pro aukščiausiai minėtą Gynynų bažnytkaimį. Kaip matome, Juodeglynai radosi tikrame užkampy, nes tiek plentas, tiek ir geležinkelis buvo gana toli nuo kaimo, kuris pavasario, rudens ar šiaip ilgesnių liūčių metu būdavo visai nuo pasaulio atskirtas, nes per kaimą einąs molėtas kelias tada tapdavo neišvažiuojama ir neišklampojama klampyne. Taigi ir svetimas žmogus iš kitų pasviečių retai kada teuzklysdavo į šį nuošalų kaimą, nors ir galintį pasigirti savo gražia apylinkių gamta. Kaip žmonių būdavo mėgstama sakyti, čia tik "kiškėlis bebegdams, kazokėlis bešokdams, susitikęs voveraitę ir pakėlęs kepuraitę, pasakydavo: Labs rytis, voverė!"

Ypatingo grožio aplinkos gamtai teikė

per kaimą pievas besivingiuojanti Ašvinė, pasidabinusi jos pakrantėse augančiais krūmynais ir medžiais. Svajingos sielvotos upelės kilpose ir alkūnėse po medžių pavėsiu, pakankamai giles ir plačios savo smėlėtu dugnu teikė visus patogumus mėgstantiems pasimaudyti ir paplaukioti skaidriuose kaip stiklas ir gaivinančiai vėsiose Ašvinės vandenyse, gi pakrantės žilviečiai ir gluosniai teikė besimaudančioms priedangą nuo pašalinių akių. Nesuskaitoma gausybė paukščių ir mažų miško žvėrelių rasdavo sau prieglaudą kaimo kaimynystėje esančiame miškely, gi po laukus dūzgė nuo žiedelio prie žiedelio zujanti darsčių bitelių spiečiai. Mat Juodeglynai buvo ir tikras bitininkų kaimas, kur buvo laikoma virs dviejų šimtų bičių avių.

Didžiūmos kaimo ūkininkų sodybų namai buvo dar šiaudų stogais dengti ir seniai, labai seniai pastatyti iš tvirtų žuolinių sienų, tikriausiai bent prieš šimtą metų. Kaimo gyventojai ant abiejų Ašvinės upės krantų vieni su kitais susisiekdavo lieptu, pastatytu skersai upę. Lieptas buvo iškelstas labai aukštai, kad juo būtų galima naudotis ir kasmetinių Ašvinės potvynių metu. Šiaip neperplati, gan ramios tekėmės upelė, potvynių metu Ašvinė pavirsdavo gaivalingu, verpetais besisukančiu ir kunkuliuojančiu sriautu, išsiliejančiu plačiai iš savo krantų. Pasitaisydavo tokių potvynių, kad ir ne vienas kaimo gyventojas su visa mašta tekdavo išsikraustyti iš savo sodybų, esančių žemesnėse vietose arčiau upės krantų. Daž-

nai ir lieptu nebebūdavo galima naudotis didesnių potvynių metu: jis arba būdavo apsemitamas, arba ir visai sriauto nugriau-namas ir nunešamas. Tada tekdavo talcos būdu naują lieptą statyti. O lieptas buvo labai reikalingas, nes kaimo gyventojai turėjo įvairių įvairiausių reikalų abiejose upės pusėse. Be to kaime buvo ir mokykla, kasdien lankoma vaikų iš sodybų apykeje upės pusėje. Daugelis vaikų ir eidavo per lieptą į mokyklą. Bet potvynių metu kitoje upės pusėje gyvenę vaikai į mokyklą neidavo ir dėl to jie nesiklausdavo. Turėti netikėtas atostogas ir nerūpestingai trintis po namus, juk kur kas vaikui maloniau, nei kasdieną skubėti į mokyklą ir ten ištisas valandas sėdėti suole kaip pri-rakintam šuniukui. Užtat kaimo ūkininkams potvynis sudarydavo daug nemalonių, nes reikėdavo su vežimais daryti didelį lanką, siekiant Girdavos vieškelį, o iš sodybų kitame Ašvinės upės krante tek-davo vykti į Muldžių bažnytkaimį kiekvieną kartą prireikus ko nors nusipirkti kraut-vėse. Neišbrendamas molėtas kelias per kaimą tebuvo išgrįstas tik vėlesniais laikais, kartu pastatius ir pastovų tiltą per Ašvinę.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
"NAUJIENOS"
Jos visad rašo
TFISYBE

SAROS WINCHESTER LABIRINTAS

Kalifornijoje, netoli San Jose miestelio yra, gal būt, vienintelis gyvenamas pastatas — labirintas, kurio statybos planą yra padiktavusios "dvasios".

Sara Pardi-Winchester buvo plačiai apsišvietusi, švietiška ir savyje neuždariusi moteris. Mokėdama svetimų kalbų, skaitė pasaulinę literatūrą, įdomavosi muzika ir menu. Jai buvo viskas priinama, nes buvo turtinga. Jos vyras Henrikas Winchester buvo žinomas visame pasaulyje ginklų firmos "Winchester" įkūrėjo sūnus.

Jaunatvėje Sara Winchester įdomavosi spiritizmo ir okultizmo mokslu. Ištekęs, vyras ją nuo jo prilaikydavo, manydamas, kad tas kenkia jos sveikatai ir nervams. Vyras jos mirė tuberkulioze, neužilgo ir jų du vaikai. Jinai liko vienintele valdytoja, taisy laikais pasakiskai didelių kapitalų, kurie nešė 1,000 dolerių į dieną pelno.

Sukrėsta mylimos šeimos mirtimi S. W. visiškai atsidavė okultizmo mokslui. Pradžioje daug keliavo, aplankydama visus žymiuosius mediumus Londone, Paryžiuje, Berlyne ir Romoje, aplankė Vakarų ir Indijos jonus. Visur, kur buvo galimybės, pati ruošė spiritizmo seansus.

Iš pasakojimo asmenų, kurie tuo laiku S. W. pažinojo, me-

diškai jai pasakė teisybę. Jie buvo išsėję jos vyro ir vaikų dvasias, tiksliai apsakę jos praeitį ir išpranašę ateitį: jinai statysianti namą prie Ramiojo Vandenyno kranto, kur apsigyvensianti iki mirties. Kol jo statyba vyks ir plaktukų dūžiai bus girdimi — ji gyvensianti, jiems nutilus — mirsianti.

1880 metais S. W. atvažiavo į Kaliforniją. Sakoma, ji daug pergyveno netekusios šeimos ir griaužės dėl minties, kad jos turtas, sukrautas iš fabriko, kurie, gamindami ginklus, neša gyvybei mirtį.

Kalifornijoje spiritizmo seansai nenutrūko. Manoma, kad ji buvo įstojusi į okultizmo "Rozenkreicierių" draugiją, kurios centras tada buvo San Jose miestelyje. Tikrų žinių apie tai nesama. Nepertaliausiai šio miestelio, S. W. nupirko namą iš 17-kos kambarių. Statyba prasidėjo. Prie šių kambarių buvo "lipdomi", pristatomi nauji ir nauji. Darbininkams buvo įsakytas dirbti be pertraukos dieną ir naktį: kol šeimininkė gyva, darbai neturėtų būti nutraukti. Darbas buvo gerai apmokomas, o jam vadovavo "dvasios", kurias S. W. išsėmavo ir su jomis tardavosi.

1922 metais Sara Winchester mirė. Sakoma, kad dėl nežino-

mos ir neišaiškintos priežasties statybos darbai tikrai buvo sustoję. Atrodo — mediumai išpranašę tiesą.

Sprendžiant iš visko, kas po jos mirties yra likę įpėdiniams, galima pamanyti, kad tos moters būta nenormalios.

Visas pastatas stovi erdvėje išsiskleidęs ant 6-ųjų akro žemės. Didelis skaičius jo stogelių, bokštelių, balkonėlių ir įvairių priestatų sujungtų tarpusavyje, iš toli žiūrint, primena mažą kaimelį, be tvarkos, be plano "pabarstytas" nameliais. Gerai išžiūrėjus, plano vistik būta:

"Namas", jei jį galima taip pavadinti, panašus į labirintą, del savo didelio skaičiaus kambarėlių, durų, langų, laiptų, slaptų koridorių ir paslaptinų užkampių. Įpėdiniams teko sugauti visą mėsą kol maždaug susipažino su šio keisto pastato įėjimais ir išėjimais. Žymėdami ženklais, vedė "Ariadnos" siūlą, padedanti surasti išėjimą iš šio labirinto.

Viskas jo viduje įrengta aukštin kėjomis: laiptų turėkliai, kolonėlės, ballustrados, net ir bakai vandens šildymui. Visur, visame kame, kartojasi skaitlinė 13-ka (kambarių langų, lempučių, panelių ir t. t.). Name vonios kambarių 13-ka, kurių durys permatomo stiklo arba iš plono siutuko.

Iš 47-nių židinių, dalis visai neprijungti prie kaminų. Duguma durų ir langų atsidaro į aklina sieną arba iš viršaus žemyn į tuštumą. Yra slaptų durų, yra ir mažyčių durelių, pro kurias normalaus ūgio žmogus neįmanoma praeiti. Name yra 160 prabangiai įrengtų didelių kambarių, 10,000 langų, 150,000 stiklų ir 2,000 durų. Yra laiptų vedančių į — niekur arba aukštin, ir baigiasi erdve. Yra ir su labai smulkiais pakopomis (47-nios pakopos 8-nių pėdų aukščiu).

Visos šios keistenybės įrengtos puošniai, visur dvelkia turto ir prabanga. Medinės dalys padarytos iš brangaus ir retai sutinkamo medžio: vyšnios, riešuto, rožės ir įvairaus raudono medžio. Lempučių apšvietimui (tuo laiku buvo gazo rageliai) padaryti iš aukso ar sidabro. Brangias medžiagas vidaus įrengimui S. Winchester išrašydavo iš Kinijos ir kitų valstybių. Spalvotą stiklą išrašydavo iš Venecijos. Jo grožis tiesiog užima kvapą. Bet... kai kur, brangi medžiaga be reikalo sugadinta: rožių medžio ba-

liustrados nudažytos baltais pigiais dažais, malachito sidabriniais kraštais blūdas prausimui įstatytas į nedažytą šiurkščią ir neoliuotą lentą, net su netaisyklų apekritimu. Turtingai įrengto kambario ketvirtoji siena duoda vaizdą lyg pradėto ir nedabaigto apšviesto tvarto sieną.

Paradinės durys centralinio pastato (tuo laiku kainavusios \$2000) sustatytos iš kristalinių prizmių, sujungtų tarpusavyje aukso ir sidabro rėmeliais, žeri "laimės juostas" spalvomis. Pirmą kartą jos buvo atidarytos, kai S. W. įžengė į namą, o antrą kartą, kai ją išnešė karste.

1906 m. po žemės drebėjimo, S. W. užrakino šias duris ir apėjo senąją namo dalį. Jinai buvo labai išgąsdinta įvykio ir galvojo, kad dvasios ją tuo perspėjo ir jinai turinti apšviesti ant visados tą namo dalį.

Ištaigingoje labirinto salėje būdavo keliomis puotos — tik "dvasios". Geriausi rinktiniai patiekalai būdavo parenkami virėjų, o ne šeimininkės nuožūria. Orkestru dalyviai su baimė sekė, kaip S. W. priiminėjo jiems nematomus svečius, su jais kalbėjosi ir juos vaišino. Orkestras, vieną kartą jau ten buvęs, atsakydavo ten dalyvauti, tad kiekvienam pokyliui būdavo samdomas vis kitas. Vėliau jau S. W. nusipirko didelių vargonus. Balių salėje, dviejuose priešingose sienose, yra langai iš spalvoto stiklo, išrašyto neįskaitomais užrašais, kurių dar niekam nepasisekė iššifruoti. Salės lubos išpašytos žymių dailininkų, o sienų papuošimai — iš aukso ir sidabro.

Pati įdomiausia labirinto vieta, tai jo "šventa-šventiems", šilko kambarys, kurio sienos, lubos ir grindys padengtos baltu šilku. Vienintelis jame baldas — apskritas stalas. Čia S. W. kalbėdavosi ir pasitardavo su "dvasiomis", ir jį niekas neturėjo teisės įeiti. Paskutiniai metais S. W. nebevaldė kojų. Kėdėje ant ratukų tarnai ją priveždavo prie šio kambario durų, už kurių girdėdavo atsitolinančius žingsnius. At S. Winchester vėl galėdavo vaikščioti anoj pusėje durų — lieka paslaptis. Tarnai (smalsumo vedami ir mėgsta pasiklausyti prie durų) tvirtino girdėję žingsnius ir balsus: vienas aiškus, ramus — šeimininkės, kitas nepažįstamas arba keli lyg į klausimus atsakinėtų, bet žodžių negalėdavo suprasti.

Dar kartą kyla klausimas, ar S. W. tikrai būta pamišęs? Jeigu taip, tai tam prieštarauja faktai: argi nenormalus žmogus galėjo sugalvoti tokį kombinuotą ir gana protingą planą?

Labirintas buvo taip pastatytas, kad pavojaus ar užpuolimo atveju šeimininkė galėjo priešą iš anksto pastebėti ir pasislėpti savo painiuose kambariuose, kur patekęs pašalinis negalėtų rasti išėjimo. Jeigu S. Winchester iš tikrųjų bijojo užpuolimo, tai turėjo bijoti tik kokio vieno: aukšto ūgio asmens, kuris negalėtų pralįsti per žemas ir siauras duris. Pati šeimininkė buvo neaukšta ir tarnus samdydavo tik labai žem ūgio. "Priešas" klasta negalėjo patekti į jų tarpą, nes labirinte yra sekimo punktai — slėpynės, iš kurių S. W. galėdavo nepastebimai sekti viską, kas dėjosio tarnų apgyvendintoje namo dalyje. Be to, diena ir naktį vyko statyba ir netoliese visuomet būdavo žmonių. Namas nuo gatvės pusės buvo aptvertas aukšta aklina tvora, už kurios, kieme, slankiojo keletas policijos šunų.

Iš namų S. W. išėdavo tik į sodą, bet veidą visuomet užsidėgusi tankiu juodu šydu, pro kurį negalima buvo įžiūrėti veido. Iki šiol yra užsilikusi jos tik viena fotografija. Nuotrauka buvo padaryta iš pasalų ir gudrumu. Joje matome paprastą, ramų, jokiais ypatingais bruožais — nepasizymėjusį, pražilusį senos moters veidą. Vieną kartą prezidentas Teodoras Rooseveltas prašė jos sutikimo leisti

jam aplankyti ją ir apžiūrėti jos paslaptinę namą. S. Winchester pas save prezidentą priimti atsisakė.

Jai mirus, iš testamentu paaiškėjo, kad jos turtas iš 20-ties milijonų sumažėjęs iki 4-rių, kurie buvo palikti ligoninei. Namas atiteko (8-niems pusbroliams ir pusseserėms). Jis dabartinio laiku atviras apžiūreimui ir įeinantieji yra lydimi patyrusių vadovų.

Ar Sarai Winchester mirus "dvasios" dar reiškiiasi?

Ponia Braun, kuri prižiūri dabar namą, sako, netikinti į jokių prietarų ar vaiduoklių, bet vieną kartą buvo patekusi į nemalonią situaciją: vakare, jai būnant viename iš kambarių, staiga, be jokios priežasties, užsitrenkė durys. Nors jos neturėjo jokio užrakto, jų atidaryti jinai neįstengė. Kadangi kambarys turėjo tik vieną išėjimą, jinai buvo priversta lipti per židinio kamina. Išlipusi nustebo atsidūrusi S. W. miegamajame. Kita kartą būnant puotų salėje, kažkas nukrito jai ant peties: tai buvo mažytė dėžutė su laikraščių išskarpomis (S. W. vaikų mirties pranešimai) ir keletas garbanėlių minkštų vaikiškų plaukų.

Po šių įvykių, namą nakčiai pradėjo rakinti ir vakarinėmis valandomis nebeįleisti publikos, kuriai paskutiniu laiku pradėjo rodytis, kad juos kažkas už alkūnių judina. Garsusis magikas Gudini, išstudijavęs įvairias medijų apgavystes, praleidęs naktį labirinte pasakė: kad nieko įdomaus jam neatstiktų.

Iki šių dienų tikslaus labirinto plano nėra. Gal dar daug ko esama neišaiškinto ir nepastebėto? Sunku išaiškinti dabar, nes jį žmonės statę yra išmirę arba išsiblaškę po pasaulį. Vienok netikėti nauji atradimai jame ir dabar galimi. Požemyje neseniai buvo rasta daug dar nesunaudotų brangios statybai medžiagos ir veneciško stiklo.

Šiuo laiku labirintas pasidarė Kalifornijos įžymybe ir viena iš priemonių turistams į tą apylinkę privilioti.

Vertė E. Z. Dalėnas

Muziko Strolis atsiminimai

Jau galima įsigyti muziko Juozo Strolis knyga

LIETUVOS VYČIO PĖDSAKAIS.

176 puslapiai, yra fotografijų, iliustracijų, rankraščių. Kaina \$2.00. Tai geriausia sodrių pasakutinių knyga.

Knygą galima gauti Naujienų Administracijoje arba pasiunčiant Money Orderį arba čekį lokiu aifresu.

NAUJIENOS.

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

SKIP'S Self Service LIQUOR STORES

- 1) 5515 So. DAMEN AVENUE
- 2) 5996 So. ARCHER AVENUE

All Phones WA 5-8232

Telef. — 735-2345

KENTUCKY TAVERN 86 Proof

STRAIGHT BOURBON WHISKEY 1/2 gal. \$8.49

POPULAR BRAND, 8 year old SCOTCH

WHISKEY — Fifth \$3.79 3 for \$10.00

V. S. O. P. COGNAC,

Imported from France Fifth \$4.69

190 Proof ALCOHOL

Fifth \$5.98

90 Proof, KENTUCKY STRAIGHT

BOURBON Full Quart \$3.38

BUDWEISER BEER, Case of 24/12 oz. cans \$3.89

SCHLITZ MALT LIQUOR six pack — 79 ct.

POPULAR BRAND California BRANDY \$2.98

GARSINKIES NAUJIENOS

Spring means newness and change to every girl and guy. Spring means fresh days and ideas. A change from cold winter to warmer days; a change that makes one aware of everything that's new! For all that is NOW.

FROM DIRECTORS, OFFICERS AND STAFF OF

Family Financial Specialists

Savings Insured up to \$20,000

UNION FEDERAL SAVINGS

3430 South Halsted / Chicago, Illinois 60608 523-2800

Assets Over 34,000,000 A.J. Aukers, President

Our 73rd Year

OFFICE HOURS: Mon.-Tues., 9 a.m.-4 p.m., Wed., closed, Thurs., 9 a.m.-3 p.m., Fri., 9 a.m.-3 p.m., Sat., 9 a.m.-12 noon Walk-Up Window Mon.-Sat., 8 a.m.-9 a.m., Wed., closed, Sat., 12 noon-1 p.m.

LINKSMŲ SV. VELYKŲ ŠVENČIŲ linkime mūsų klientams, draugams ir pažįstamiems

"TAUPA"

P. ir B. PAKSTAI, sav.

Čia visados galima pasirinkti mūsų pačių gamintų delikatesų ir vietinių bei importuotų prekių.

2819 W. 71st Street

Tel.: RE 7-1996

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ savo klientams ir draugams linki

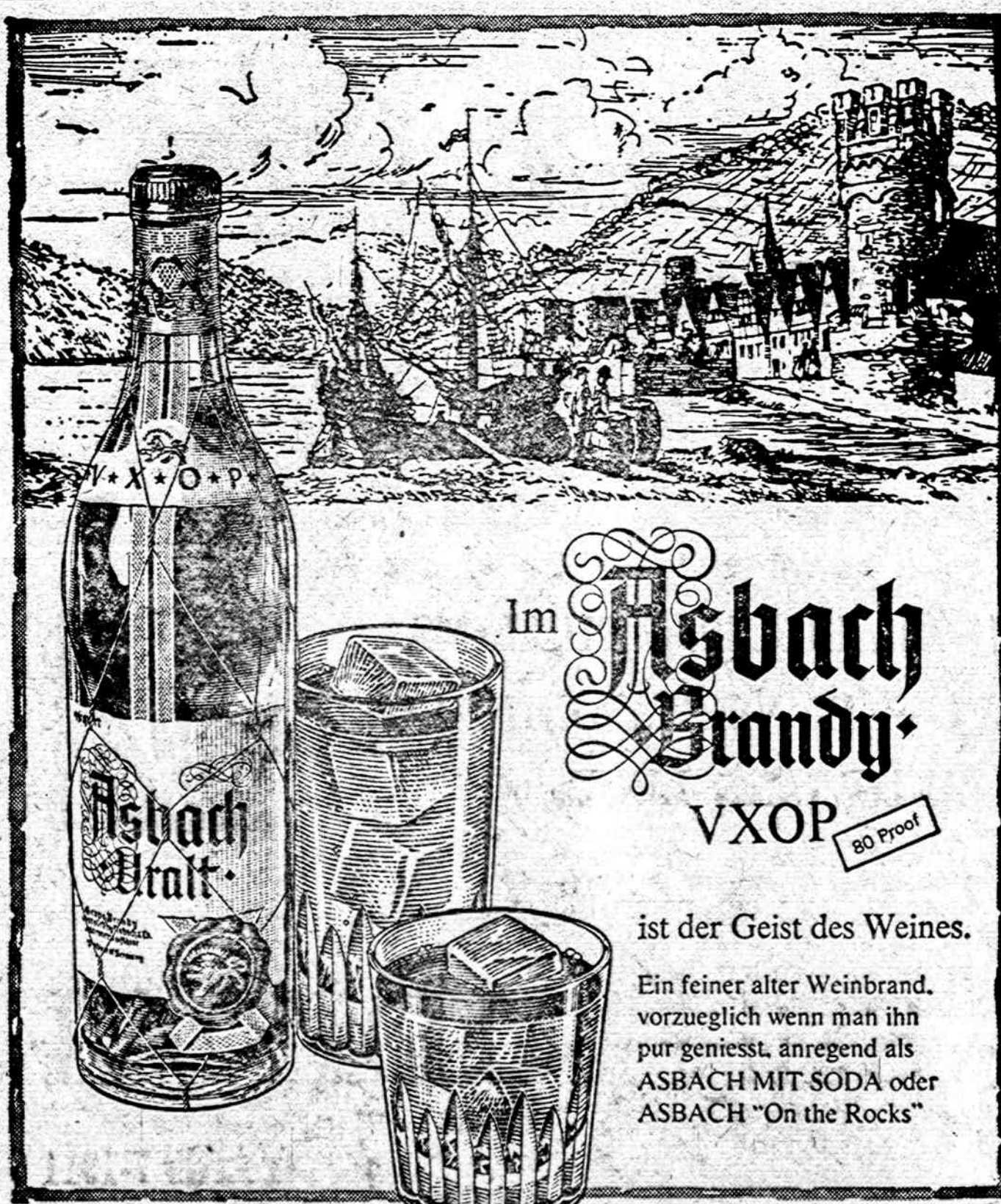
TREMTIES KAMPAS

Savininkai BARBORA ir ADOLFAS VIRKEČIAI

UZLAIKOME VISOKIAUSIUS GERIMUS

3564 So. Halsted Street

Tel. BI 7-9228

ist der Geist des Weines.

Ein feiner alter Weinbrand, vorzüglich wenn man ihn pur genießt, anregend als ASBACH MIT SODA oder ASBACH "On the Rocks"

der grosse Weinbrand aus Rudesheim am Rhein

GERMAN DISTILLERIES LTD., NEW YORK, N. Y. 10001

Sokių šventės nepriklausomai Lietuvoje organizavusi ir tautinių šokių mokytojus paruošusi p. L. Vaidiūnienė parase eile straipsnių lietuvių tautinių šokių klausimais. Čia spausdiname jos pirmąją šios serijos straipsnį, prieš kelias dienas spausdintą Clevelande leidžiamame "Dirvoje". Seks kiti niekur nespausdinti.

N. Red.

Penkiametės dainų ir tautinių šokių šventės visi laikome didžiausiais įvykiais. Mielai jas rašome ir lietuviškos išlaikymo darbų metraščius ir noriai, kuone varžydami, dalinamės jų nuopelnais.

Iš tikrųjų tokiais įvykiais jos ir yra. Šnekančios apie tautinių šokių šventes, jei čia svarbu, anot Vydūno, ir pats lietuviškas judesys — šokis, tai dar svarbiau, kad tas judesys su savimi kelia ir neša ir kitas tautinės kultūros šakas — kalbą, dainą, tautinius drabužius, muziką ir jos įrankius, vietos atitinkamą papuošimą — dekoravimą, tapybą, grafiką, geografiją, istoriją; atiečiai palieka dokumentą — aprašytus ir knyga išleistus šokus, neša savo tautos vėliavą.

Tokiame tikslui ir tokiu būdu būreliuose tautinių šokių mokymasis ir ruošimasis visokiomis išskilmėmis (ne tik penkiametėmis), yra kartu ir tautinis gyvenimas. Šokantieji patys ir dar šokio reikalaujami ima visa, ką vadovai — mokytojai duoda. Norėdami būti gerai išsireiškėjais — vaidintojais, nejučiomis įsisavina tautinės dvasios ir jos išraiškos sąvoką, pradeda giliau įžvelgti skirtumą kitų tautų ir gilina pažintį pačių su savimi, įgyja tautinės savigarbos.

Aktorė ALDONA ERETAITĖ, sėkmingai pravedusi tautinių šokių šventės programą. Z. Degučio nuotrauka

kultūros ugdymui, o išėjimo į gyvenimą pajautimui.

Juk tautinė kultūra, kaip yra giliai įkirtę Čiurlionis, Gaile, Varnas... ir kitų tautų jos tyrinėtojai ir puoselėtojai, yra tik tiek vertinga, kiek ir kuo, kaip ji skiriasi nuo kitų tautų. Tik savo skirtingumu įsijaučia ir gali įsijauti tarptautinė tautų mozaika ir šia įrodyti savo skirtingai tautai nepriklausomo gyvenimo būtenybę.

Šia prasme gyvenimų būdinių tautinių šokių vertę, su visomis jų nešamomis savo kultūromis ir su šokių klasiškinėmis tipingomis išvaizdomis, iki šio laiko pažinti pačių su savimi, įgyja tautinės savigarbos.

Manome, kad jai toji lazdele ir perduota, kad ji jau dabar imtų statyti iš mūsų darbežatvartojančio atžalyno savo tautinės kultūros sudėtinį rūdį. O iš kanadiškių tautinių šokių šventės ne vien kanadiškių, bet ir Kanados, tai Brechmanienė?

Kiek ilgai ir kaip "Gyvatara" (bent iki šiol buvęs toks) ir kiti tautinių šokių būriai sava išgalia, tautine drausme, savo darbo pažinimu ir pasikities supratimu čia paminėtomis audroms atsispa, tol jie bus kudirkiniai stulpai, savo vietoje įkaskdami kultūrą.

Visų trijų tautinių šokių švenčių programos sudėtytojai — kompozitoriai ir vadovai buvo Amerikos lietuviai. Matėme programai sukurti ir

Manome, kad jai toji lazdele ir perduota, kad ji jau dabar imtų statyti iš mūsų darbežatvartojančio atžalyno savo tautinės kultūros sudėtinį rūdį. O iš kanadiškių tautinių šokių šventės ne vien kanadiškių, bet ir Kanados, tai Brechmanienė?

Manome, kad jai toji lazdele ir perduota, kad ji jau dabar imtų statyti iš mūsų darbežatvartojančio atžalyno savo tautinės kultūros sudėtinį rūdį. O iš kanadiškių tautinių šokių šventės ne vien kanadiškių, bet ir Kanados, tai Brechmanienė?

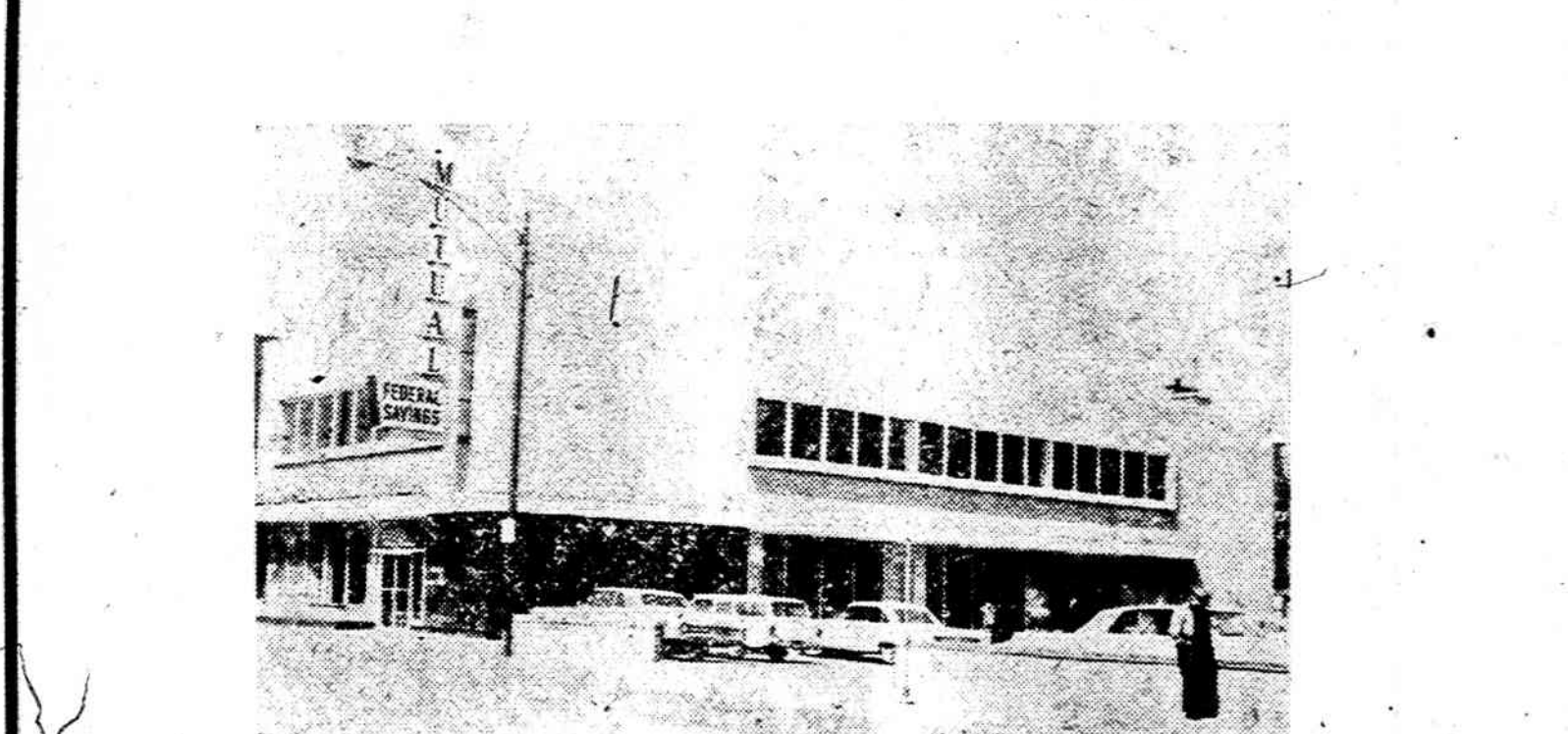
Manome, kad jai toji lazdele ir perduota, kad ji jau dabar imtų statyti iš mūsų darbežatvartojančio atžalyno savo tautinės kultūros sudėtinį rūdį. O iš kanadiškių tautinių šokių šventės ne vien kanadiškių, bet ir Kanados, tai Brechmanienė?

VISIEMS "NAUJIENŲ" SKAITYTOJAMS LINKIME LINKSMŲ PAVASARIO ŠVENČIŲ

POVILAS IR MARIJONA DAUBARAI ir jų sūnus Roy Petro Telefonai 586-1888 ir 586-1220

LINKI LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ VISIEMS KLIENTAMS IR RĖMĖJAMS

Mutual Federal Savings and Loan Association
Chartered and supervised by the United States Government

2212 WEST CERMAK ROAD — CHICAGO, ILL. 60608
Phone: Virginia 7-7747

VADOVYBĖ:	DIREKTORIAI:
PETER KAZANAUSKAS
Prezidentas	PETER KAZANAUSKAS
CASIMIR G. OKSAS
Executive Viceprezidentas	PETER KRAUJALIS
WALTER MISEVICH
Viceprezidentas	ANTHONY L. LAPINSKAS
STEPHANIE SIMONAITIS
Sekretorius - Išdėininkas	WALTER MISEVICH
ANTHONY L. LAPINSKAS
Sekt. Išdėininko padėjėjas ir advokatas	CASIMIR G. OKSAS
	JOAN K. OKSAS
	STEPHANIE SIMONAITIS
- "PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS"

LINKSMŲ IR LAIMINGŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

VISIEMS DRAUGAMS, BIČIULIAMS, PRIETELIAMS IR VISIEMS CHICAGOS LIETUVIAMS LINKI

Povilas ir Sally RIDIKAI

3354 South Halsted St. YArds 7-1911
CHICAGO, ILL.

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIIJA
4649 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Pirmą ligoninę pagal susitarimą. Jei neatsiunčia, skambinti 374-8012

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val: kas dieną po pietų 13; vak. 7-8 val. antradienį ir penktadienį. Trečiadienį ir šeštadienį — po susitarimo.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: Republic 7-6638

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: Hemlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmad., ketvirtad. nuo 1—4 ir 7—9 val. antradienį nuo 1—5, trečiadienį ir penktadienį nuo 1—5, šeštadienį ir sekmadienį po susitarimo.
Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė optometristas

DR. EDMUND E. CIARA
DENTIST
Tel.: GR 6-4400
Val. pagal susitarimą. Pirm., ketv., antr., trečiadienį, penktadienį, šeštadienį, sekmadienį — po susitarimo.
Rez. GI 8-0873

DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUŠERIIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiunčia, skambinti MI 3-0001

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1—4 popietį ir 6—8 val. Trečiadienį ir šeštadienį — po susitarimo.
Ofiso tel.: Portsmouth 7-6000
Rezid. tel.: Garden 3-7278
Tel. ofiso: PR 8-7773; rez. PR 6-4732

DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
Pirmą ligoninę pagal susitarimą. Jei neatsiunčia, skambinti MI 3-0001

DR. ED. MARKUNAS
LIETUVIS OPTOMETRISTAS
4018 N. Lincoln Avenue
Chicago, Ill. 60618 Tel. 525-0952
Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmad. ir penktad. nuo 2 iki 8 v. p. p., antradienį ir ketvirtadienį nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o šeštadienį nuo 9 iki 12 val. Trečiadienį uždaryta

DR. FRANK PIEKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis, Pritaiko akinius ir "contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadienį

DR. LEONAS SEIBUTIS
AKUŠERIIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antradienį nuo 2—5 po pietų, ketvirtadienį nuo 6—8 vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisai 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos: 2—3 val. vak. Penktadienį 10—12 ir nuo 2 iki 8 val. vak. Sekmadienį ir trečiadienį — po susitarimo.
Rez. tel.: WA 3-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį, penktadienį ir šeštadienį nuo 9 iki 12 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: Hemlock 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195
Pirmą ligoninę pagal susitarimą. Del valandų skambinti telefonais HE 4-2123

AL'S CANDID PHOTO'S
2719 West 43rd Street
Chicago, Illinois
927-6288
Call and ask for EDDIE BURBULYS

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GRoovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: Townhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA
Laidotuvių direktoriai:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LaFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

GRADINSKAS
AM-FM RADIJŲ
KAINOS PRASIDEDA NUO \$1500
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

SOPHIE BARCUS
RADIOJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA, 1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10—12 val. ryto. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v. — Tel.: Hemlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE. CHICAGO, ILL. 60629

SIK VASARA TRYŠ EKSKURSIJOS I LIETUVĄ
Gegužės 28, liepos 14 ir rugpjūčio 31 nysbė
NBC duktė Wanda Harty Dolores ir Walter, Doreen ir Glen menyti
net tipas Mažeika - Evans
dimas iš koplyčios i Bais pamaldų bus laido ir ne i pažįstami nuosir (na, i jam paskutnį pataršiaip i ti ame su lie pat si

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI
GARSINKITĖS NAUJIENOSE

GUŽAUSKU
BEVERLY HILLS GELINČIA
GELES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GRoovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: Townhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA
Laidotuvių direktoriai:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LaFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

GRADINSKAS
AM-FM RADIJŲ
KAINOS PRASIDEDA NUO \$1500
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

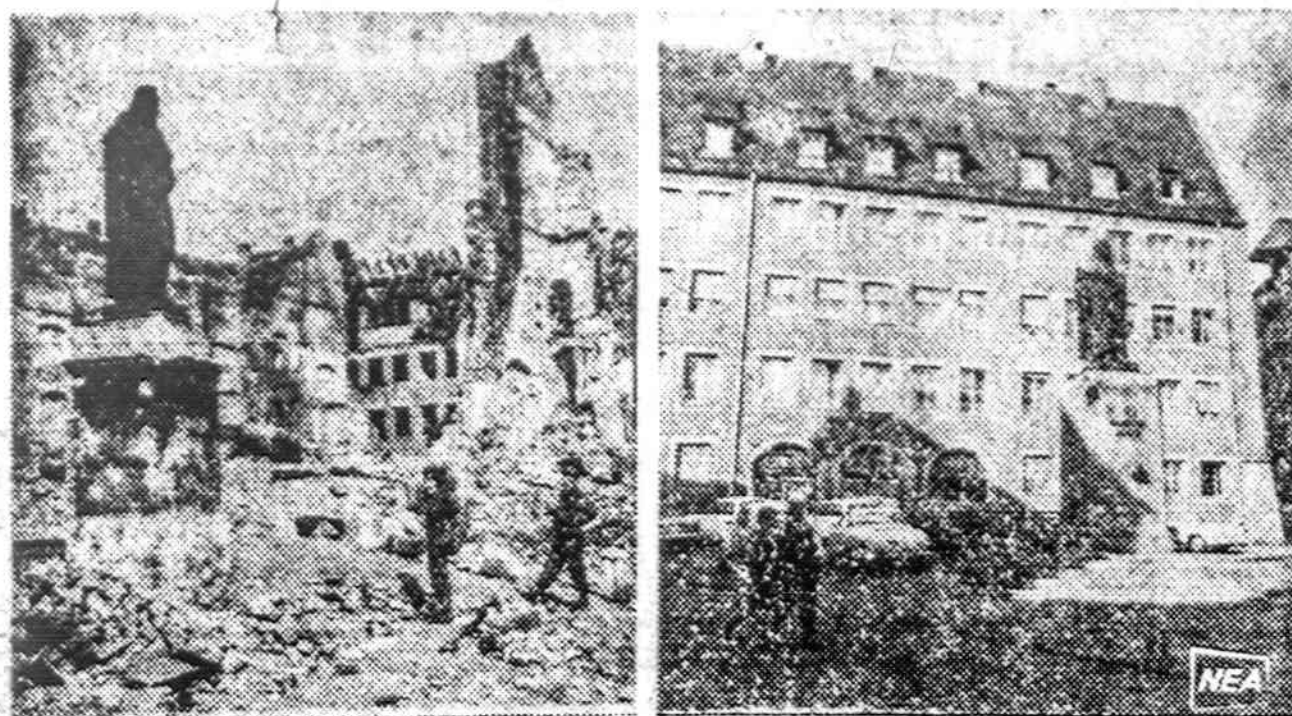
SOPHIE BARCUS
RADIOJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA, 1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10—12 val. ryto. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v. — Tel.: Hemlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE. CHICAGO, ILL. 60629

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI
GARSINKITĖS NAUJIENOSE

Nuernbergo žymusis menininkas Albrecht Duerer išstovėjo nenugrautas per karo bombardavimus. Šiandien jo aikštė yra visi atstatyta ir pačiam paminklui duotas naujas pėdestalas.

PREKYBOS RŪMŲ STIPENDIJOS

1970 metų Lietuvos Prekybos Rūmų stipendijų programa vyksta pilnu tempu, praneša Prekybos Rūmų prezidentas Kazimieras G. Oksas, 10520 South Hamilton Avenue. Stipendijas gaun tie, kuriuos rekomenduoja Lietuvos Prekybos Rūmų stipendijų gavimo komitetas, kurio pirmininku yra Dr. Joseph B. Jerome, 6720 South Campbell Avenue. Kiti komiteto nariai yra Vyto Šukis ir Rūmų sekretorius Bruno Gramont.

Stipendijų įteikimas įvyks Lietuvos Prekybos Rūmų metinio banketo metu. Šiais metais banketas bus Ambassador viešbučio Guild Hall, gegužės 17 dieną. Stipendijos yra nuo \$250.00 iki \$500.00. Tai yra iki 4 metų mokslapilnųjų stipendija Illinois Universitete. Praeitais metais buvo išdalintos šešios stipendijos.

Prašymų formas dėl stipendijų galima gauti pas kiekvieną Prekybos Rūmų narį, kuris priklauso Stipendijų Komitetui ir taip pat Lietuvos Prekybos Rūmų įstaigai, 2212 West Cermak Road.

5,000 BAUDA RŪKSTANTIEMS AUTOMOBILIAMS

Pagaliau priejo eilė patiems didžiausiems oro teršikams — automobiliams. Illinois oro teršimo kontrolės taryba praėjusį trečiadienį priėmė potvarkį, kuriuo rūkstantis automobilis skaitomas nusikaltimu, baudžiamu \$5,000 pabauda. Potvarkis pradės galioti greičiausia nuo ateinančio gegužės mėnesio 1 dienos.

Sis potvarkis skaitomas Illinois valstijos pirmuoju žingsniu sudrausti vieną didžiausių oro teršimo versmų.

Be to taryba priėmė nutarimą, kad visi automobiliai būna kasmet patikrinami ir kad atitiktų nustatytus kontrolės standartus.

Naujuoju potvarkiu nusta-

REMIKITE TUOS BIZNIERIUS KURIE GARSINASI "NAUJIESE"

HIGH RATES — PAID QUARTERLY

5% Passbooks
5 1/2% Investment
\$1,000 minimum
Savings Insured to \$20,000. — Highest reserves.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVE., CHICAGO, ILL. 60632

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

2333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagaidu-

mų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.

Priimami užsakymai automobiliams — Moskvič ir Zaporozec.

Vedėjas E. ŽUKAUSKAS

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo

frankiais. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

VALSTIJOS GYNEJAS APSKUNDE CHICAGĄ

Illinojaus valst. prokuroras William Scott iškėlė Apygardos teisme bylą prieš Chicago miesto, kaltindamas nelegaliai deginant visokias atbatas atvirame ore sąslavyne netoli O'Hare aerodromo. Pastaruoju metu ten suvežami ir deginami miesto gatvėse ir parkuose iškirsti ligoti medžiai. Prokuroras apkaltino Chicago teršiant orą ir laužant Illinojaus įstatymą. Chicagoai duota 21 diena laiko pasiaiškinti.

Bus matoma kometa

Hayden planetariumo New Yorke pranešimu, nuo vakar dienos visame pasaulyje galima matyti kometa, kuri praskrenda 67 milijonų mylių atstumu nuo žemės. Kometa, pavadinta jos atradėjo Bennett vardu, pateks rytų danguje pora valandų prieš saulės tekėjimą. Ji bus matoma kaip maža žvaigždė su aukštyn iškelta uodega.

Redmondui alga \$56,000

Chicago švietimo taryba vienbalsiai nutarė skirti mokyklų komisieriui James Redmondui po \$56,000 metinės algos. Redmond bus aukščiausiai apmokamas mokyklų administratorius visoje Amerikoje. Taryba pasiskubinus alga paskirti, kad užbėgus už akių Illinojaus senatui, kurs norėjo tą alga nustatyti \$48,000 sumoje.

Oro teršimo lentelė

Chicago Tribune įvedė naują skyrių, kuriame šalia oro pranešimų kasdien yra skelbiama 24 valandų oro padėtis. Pranešimų lentelėje pažymimas sijos dvidegio, dulkių ir anglies viendegio kiekis ore. Žinios apie orą Chicago mieste gaunamos iš aštuonių oro sekimo stočių įvairiose Chicago miesto vietose ir iš specialiai

anglies viendegio rekorduoti stoties prie Eisenhowerio greitkelio, Plymouth namų kieme.

Miestas privalo griežti skubių žygių oro teršimui sumažinti, kuomet sijos dvidegio dujų kiekis pasiekia .35 dalių milijone dalių oro, kai dulkių ore atsiranda "perdaug" ir kai anglies viendegio pakyla iki .30 dalių milijone dalių oro.

Federalinės valdžios yra nustatyta, kad .11 dalių sijos dvidegio milijone dalių oro, jei trunkantis ar keturias dienas, yra sveikatai kenksminga...

Apnuodyta Kanados žuvis?

Kanados žvejybos ministeris Jack Davis praneša, kad uždrausta eksportuoti St. Clair ir Erie ežeruose sugautų žuvį, kadangi ji yra apnuodyta merkuriu (gyvsidabriu), kurį vandenį leidžia dvi chemikalų imonės, viena iš jų Dow Chemical Co., esanti Sarnia, Ont. Beveik visa tuose ežeruose sugaunamoji žuvis eksportuojama į Jungtines Valstybes. Davis Kanados parlamente paaiškino, kad viena imonė tą "problema" jau pašalinusi, o antroji tebešalinanti.

Teisėjas Hoffman "1970 metų vyras"

Pagarbės "Septynių" riaušinių teismu JAV distrikto teisėjas Julius J. Hoffman Chicago veteranų išrinktas "1970 metų vyru" (Man of the year for 1970), kaip praneša Veterans Poppy Day asociacijos būstinė. Jis pageriamas kaip per 23 metus pasižymėjęs Chicago pilietis ir teisėjas.

TRUMPAI

— Petras Grakauskas, sekmingai operuotas ligoninėje, jau parvažiuojo namo. 730 W. 17th St., Chicago, Ill. Dabartinio metu jis yra savo dukros priežiūroje. Visą gyvenimą stipriai ant dviejų kojų stovėjusiam vyrui sunku priprasti prie vienos kojos, bet Grakauskas mokosi ir viena koja vaikščioti. Turi ratukus, bet kambaryje bando judėti viena koja. Kaimynai linki jam sustiprėti ir pasitaisyti.

— Marquette Parke, didžiausioje lietuvių bažnyčioje, penktadienį ir šeštadienį pamaldos bus angliskai, — sako naujausias parapijos biuletenio numeris.

— Chicago savivaldybės iškabą "The Lithuanian Plaza" turėjo pakabinti šių metų vasario 16 dieną, bet ji dar nepakabinta. Trečiadienio Naujienose stebėtojo paskelbta žinia įdomi ir teisinga, bet iškaba vis dėlto dar nepakabinta. Iškaba paruošta, bet politikai laukia jiems patogaus momento iškabai pakabinti.

— Jonas Bagdanavičius, Lemont Ill., daugelio organizacijų veikėjas, susirgo ir gydos Joliet ligoninėje.

— James Juozaitis ir Edward Lauras, gyv. Chicago Bridgeporto apylinkėje yra tarp penkių Tilden aukšt. mokyklos

FURNITURE AND FIXTURES

Rakandai ir įrenginiai

PARDUODAMI IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI 30% iki 50% nuolaida. Galima pirkti laimėjus išsimokėtinai. Aptarnauja lietuvių.

SOUTHWEST FURNITURE CO. TEL. GR 64421 6200 So. WESTERN AVE.

mokinių laimėjusių praktines mokslo varžybas. Balandžio 2-5 d. jie dalyvaus viso miesto šios srities parodoje ir varžybose. Mokslo ir Pramonės muziejuje.

— Kun. P. Geiščiūnas, Balfo reikalų vedėjas, atvyksta iš New Yorko į Chicago paskaitai "Bažnyčia ir lietuvių išsilikymas". Paskaita bus balandžio 12 d., 2 val. Gage parko valdinėje salėje. 55-ta ir Western Ave. Ruošia Amer. Lietuvių Mokytojų Sąjunga. Įėjimas laisvas ir nemokamas.

— Mok. Birutė Navickienė Lemont, Ill., yra išrinkta vietos lietuvių bendruomenės pirminke.

— Lietuvių Radio Forumo Programoje rytoj, kovo 28 d., 8 val. vakaro bus atlikta specialieji Velykinės nuotaikos programa. Joje kalbės kan. Vaclovas Zakaras, buvęs Kauno katedros pamokslininkas, jaunieji aktorai — Marytė Smilgaitė deklamuos eilėraščius, o A. Vasiukevičius skaitys Didžiosios Velykų savaitės raides ir žurn. Vytautas Kasniūnas pasakos apie Lietuvos velykinius papročius. (Pr)

— Tauragės Klubas kviečia visus atsilankyti Balandžio 11 dieną 7:30 val. vak. Marquette salėje, 6908 So. Western Ave. Rengiamas linksmas šokių vakaras. Gros K. Ramanausko orkestras. (Pr)

— Š. m. balandžio mėn. 5 d. 7 val. p. p. Chicagoje, Orchestra Hall, įvyksta New Yorko Metropolitan Operos solistės Lilijos Šukytės koncertas. Koncerto pelnas skiriamas paremti lietuvių kalbos lektūros įvedimą Chicagoje Universitete. Dalyvaudami koncerte ne tik išgirsime iškilios solistės Lilijos Šukytės dainos meną, bet kartu paremsime mūsų pastangas lietuvių be stiprinti. Bilietai gaunami: Marginiuose, 2511 W. 69 St., tel. 778-4585 ir Lietuvių Fonde, 6643 So. Maplewood Ave., tel. 778-2858. (Pr)

— Venecuelos Lietuvių Draugija balandžio 18 d. 7:30 val. vak., šeštadienį, Jaunimo Centre, 5620 So. Claremont Ave., rengia linksmavakarį. Šokiams gros Neo-Lituanų orkestras. Programoje: Venecuelos lietuvių jaunimo talentų pasirodymas, šilta vakarienė, veiks buketas. Įėjimo auksa 5 dol. Bilietai gaunami Marginiuose, 2511 W. 69 St. ir Economy Food Market, 3210 So. Halsted St. Stalai užsakomi tel. CA 5-4995 dienomis ir 776-3727 vakarais. (Pr)

— Chicago Medžiotų ir Meškio klubo linksmavakaris su margučiais ir pamarginimais įvyks balandžio 4 d. 8 val. vak. Marquette salėje, 6908 So. Western Ave. Veiks buketas ir baras. Gros Ramonio orkestras. Įėjimas \$1.50. (Pr)

— Jau užsakyti autobusai į L. Šukytės koncertą. Iš Marquette Parko, nuo 69-tos ir Washtenaw Ave. autobusai išeis š. m. balandžio 5 d., 5 val. p. p. Keleivius nuveš prie Orchestra Hall durų ir po koncerto, 9 val., iš ten pat grąžins atgal į Marquette Parką. Nuo keleivių skaičiaus priklausys, kiek reikės autobusų. Norintieji pasinaudoti autobusais, turi ne vėliau š. m. kovo 31 d. įsigyti autobusui bilietus. Bilietai parduodami Marginių prekybosje. Kaina 1 dol. (Pr)

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

MECHANIC

GAS AND ELECTRIC WELDING.

Experienced preferred but not necessary. Paid hospitalization, holidays and vacations. Profit sharing, retirement plan. 40 hour week. Steady work.

ARMSTRONG CHEMCON, INC.

762-7000 Ext. 274

Mr. RONALD KOLODZ

MOLD POLISHERS AND BENCH HANDS

Top wages. All benefits.

First Class Shop.

Apprentices welcome.

956-1313

TOOL AND DIE MAKER

Tool Room-Machinist Job Shop.

RESEARCH ENGINEERING

609 So. ADDISON

ADDISON, ILL.

279-8771

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia

SECRETARY

TO GENERAL MANAGER

Excellent opportunity for experienced secretary to assist general manager for a National Organization. Must have excellent typing and shorthand skills.

Modern Loop office, excellent salary and fringe benefit program.

NATIONAL ACCOUNT SYSTEMS

330 So. DEARBORN 663-1900

CORRESP. CLERK NO TYPING

Immediate opening for experienced woman in modern Loop office. Varied and interesting duties, excellent salary and fringe benefit program.

NATIONAL ACCOUNT SYSTEMS

330 So. DEARBORN 663-1900

F. P. SMITH CORP.

BILLER — TYPIST

Good starting salary.

Fringe benefits.

Ask for Mr. BENNETT

2030 JANICE AVE.

MELROSE PARK

Vicinity of Mannheim Rd.

681-5500

TYPIST

Must be good typist. Good salary plus company benefits.

Ask for Mr. BECK

AMERICAN PETRO CHEMICAL

2839 W. 69th St.

TEL. 276-2222

GIRL FRIDAY

Tremendous opportunity for a mature lady who can type 40 W.P.M.

Will be right hand to manufacturing manager of one of the Southwest side fastest growing companies. Salary \$630 per month. — Hurry — call now!

427-1304

H. J. L. MEYER

4369 So. ARCHER

63 E. ADAMS — 638-7633

RANDHURST SHOPPING CTR.

332-2700

DEPENDABLE WOMEN

To live-in. Family of 3. Eight years old boy. Light housework — cooking. Own quarters in lovely home in Lake Forest. Must drive. Top salary and home for right person.

Must speak English.

234-6449.

If no answer — 312 — 225-8802

SECRETARY

Able to take shorthand, use dictaphone and type electric 60 W.P.M. Aptitude for figures. Lots of variety. Many fine fringe benefits. Near NW location, right of Kennedy Expwy.

278-2144

SWITCHBOARD — RECEPTIONIST

Clerical duties. Lite typing. Near Loop and Expressway. Salary commensurate with ability.

Call

Miss D'AGRES — 666-2546

MISCELLANEOUS FOR SALE

Ivairių Pardavimai

PRICED TO GO! Selling a shop full of modern equipments: drivers, shampoo bowls and chairs, dressers, hydraulic chairs, reception room furniture, desks, color machines. You name it we have it. Sale Saturday — Sunday, March 28 — 29, 9 to 10. For address call 394-5913.

BUSINESS CHANCES

Binio Progos

PARDUODAMAS RESTORANAS

su visais įrengimais ir su namu. RUPŠIS GRILL, 237 EAST MAIN ST. AMSTERDAM, NY. 12010

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zemė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI

DRAUDIMO AGENTŲRA PATARNAUJA VISAIŠ DRAUDIMO REIKALAMS

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • NOTARIATAS • PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI • PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX.

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

MARQUETTE PARKE mūro namas. Du luxūs butai. Gazo kila. Graži virtuvė ir vonia. Nauji karpetai. Nebrangus. Tel. PR 8-6916.

MEDINIS 6 KAMBARŲ bungalow. Gražus, didelis butas. Naujas gazo pečius. Nauja vonia. Marquette Parke. Nebrangus. Tel. PR 8-6916.

2 AUKŠTŲ MŪRAS, vienas didelis 7 kamb. butas, laisva graži biznio patalpa, prie jos kitas 3 kamb. butas, 2 auto garažas, apie 40 pėdų sklypas Marquette Parke. \$20,000.

PRIE FORD CITY 5 1/2 kamb. 8 m. modernus mūras. Apie 40 pėdų sklypas. 1 1/2 auto garažas. \$22,900.

LUXUS 4 BUTŲ MŪRAS, arti Marquette Parke. Naujas gazu šildymas, aluminijaus langai, mūro garažas, platus sklypas. \$45,000.

PIGUS LOTAS dviejų butam statyti, Marquette Parke.

Valdis Real Estate

2458 W. 69th St. Tel. RE 7-7200

PERKAME, PARDUODAME, MAINOME įvairaus dydžio namus visur. Patarnaujame paskola, visokeriopą apdraudą, veikia notariatas.

NORVILA

REAL ESTATE AND BUILDERS

2658 WEST 69th STREET

Prospect 8-5454

Šimkus Real Estate

NOTARY, INCOME TAX SERVICE

4259 SO. MAPLEWOOD AVENUE

Tel. CL 4-7450

Greitas ir tvarkingas visokiųjų nuosavybių pirkimas - pardavimas. Be to šioje kontoroje daromi ir liudijimai vertimai, užplodomi pilietybės prašymai, income tax ir įvairūs kitoki blaikai. Darbo val.: Kasdien 9-3 ir 5-8.

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu naujus ir perstatu senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokami.

Turite leidimus dirbti mieste ir užmieste.

Domas Žukauskas

HEATING & SHEET METAL

4444 So. Western Ave.

CHICAGO, ILL. 60609

Tel.: VI 7-3447

A. ABALL ROOFING

Įkurta prieš 50 metų

VISOKIOS STOGUS, rinas ir nutekamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus idedame.

KAMINUS IŠVALOME ir pataisome. Nudžione namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visas darbas garantuotas.

Skambinkit

LA 1-6047

Įkainavimas veltui, kreipkitės bet kada

APDRAUDU AGENTŲRA:

namų, automobilių, gyvybės, sveikatos ir biznio.

Patogios išsimokėjimo sąlygos.

J. BACEVICIUS

6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

SKAITYK KASDIEN

NAUJENAS

LIETUVIŲ TAIPGI PERKA IR PARDUODA IR PROPOS SUZIMO TIKTAI PER

NAUJENAS